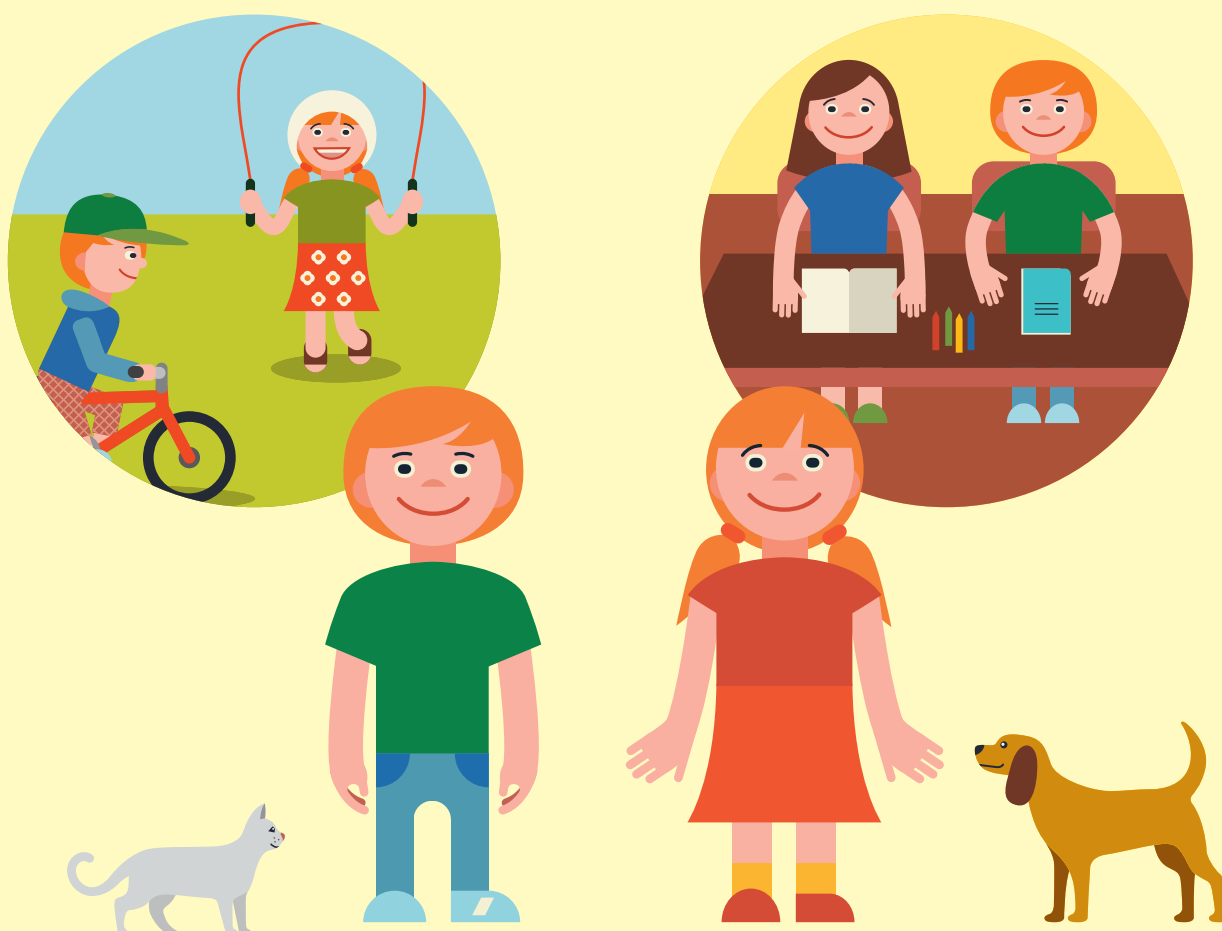

Agnieszka Bajewska-Kołodziejak
Małgorzata Skuza

Zeszyt kart pracy

do podstawy programowej kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych

Tom 2

Materiał ćwiczeniowy dostosowany do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

pracownia
lingwistyki
migowej

Zeszyt kart pracy do podstawy programowej kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych

Tom 2

Materiał ćwiczeniowy dostosowany do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym

Materiał ćwiczeniowy wykonany został ze środków i na zlecenie Ministra Edukacji Narodowej.

Wykonawca materiału ćwiczeniowego:

Uniwersytet Warszawski, Wydział Polonistyki, Pracownia Lingwistyki Migowej,
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa

Autorzy:

Agnieszka Bajewska-Kołodziejak
Małgorzata Skuza
Krystyna Ziątek (współpraca)

Ilustracje:

Paweł Kłudkiewicz

**Recenzja oligofrenopedagogiczna
oraz w zakresie alternatywnych
i wspomagających metod komunikacji:**

Agnieszka Pilch

Redaktorzy merytoryczni:

Paweł Rutkowski
Piotr Mostowski

Redaktor językowa:

Emilia Danowska-Florczyk

Projekt layoutu i skład:

Beata Czapska

Kierownik zespołu:

Paweł Rutkowski

Źródła zdjęć:

s. 7 (dom, środek) CC0 Public Domain, <https://pxhere.com/pl/photo/7274>

s. 7 (dom, prawa strona) CC0 Public Domain, <https://pixabay.com/pl/blok-wie%C5%BCowiec-szary-672993/>

s. 8 (szkoła, lewa strona) CC BY-SA 3.0, autor: Przykuta, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Szko%C5%82a_w_Nieradzie_21.jpg

s. 8 (szkoła, prawa strona) CC BY-SA 3.0, autor: Hons084, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:2013_Nawsie,_Polska_szko%C5%82a_podstawowa_02.jpg

s. 14 (legitymacja szkolna) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 stycznia 2017 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych (s. 250)
<http://dziennikustaw.gov.pl/du/2017/170/1>

The Picture Communication Symbols ©1981-2017 by DynaVox Mayer-Johnson LLC.
All Rights Reserved Worldwide. Used with permission.

Rok opracowania: 2017

ISBN: 978-83-65981-25-7 (tom 2)

ISBN: 978-83-65981-22-6 (całość)

Spis treści

Wstęp	5	Nauka dbania o higienę jamy ustnej	66
Budowanie własnej tożsamości	23	Stosowanie zabiegów higienicznych w ciągu dnia	68
Budowanie własnej tożsamości: wykonanie wizytówki	24	Dobieranie odzieży stosownie do sytuacji, okoliczności, pory	70
Budowanie własnej tożsamości: identyfikacja z płcią	25	Rozpoznawanie stanów emocjonalnych u siebie i innych osób	73
Budowanie własnej tożsamości: identyfikacja własnych danych	267	Nazywanie członków swojej rodziny	76
Budowanie własnej tożsamości: identyfikacja z rolą ucznia	31	Nazywanie członków swojej rodziny i rozumienie ich ról	78
Posługiwanie się sztuccami. Nazywanie sztucców	34	Określanie swojego miejsca w rodzinie (jestem dzieckiem, bratem, siostrą, jedynaczką, wnuczką itp.)	81
Posługiwanie się sztuccami. Dekoracyjny talerz	35	Udział w zajęciach w domu, obowiązki domowe	83
Posługiwanie się sztuccami. Dekoracyjny kubek	36	Udział w świętach i tradycjach rodzinnych	88
Posługiwanie się sztuccami. Nazywanie nakryć stołowych	37	Korzystanie z adresu domowego.	91
Nazywanie sztucców. Liczba pojedyncza i mnoga	40	Poznawanie rodzaju i funkcji pomieszczeń w domu	93
Dokonywanie zakupów żywnościowych	66	Poznawanie wyposażenia mieszkania, nazywanie pomieszczeń w domu	95
Samodzielne przygotowywanie posiłków	45	Nazywanie pomieszczeń w domu ucznia	98
Dokonywanie wyboru posiłków zgodnie z porą dnia	46	Nauka opieki nad zwierzętami domowymi	99
Dokonywanie wyboru produktów	49	Poznawanie koleżanek i kolegów, nawiązywanie z nimi relacji	101
Dokonywanie wyboru produktów zgodnie z porą dnia	52	Poznawanie osób pracujących w szkole, ich funkcje i role	104
Nazywanie części odzieży	53	Poznawanie i przestrzeganie struktury dnia	107
Dobieranie odzieży stosownie do pory roku i pogody	57	Poznanie barw i symboli narodowych	110
Higiena osobista - w łazience	58	Udział w świętach religijnych, okolicznościowych. Boże Narodzenie i sylwester	112
Higiena osobista - przybory toaletowe	60	Rozpoznawanie pór roku i zjawisk im towarzyszących	115
Opanowanie nawyków higienicznych – symbole	62	Udział w świętach narodowych, religijnych, okolicznościowych	119
Planowanie nawyków higienicznych (toaleta, mycie rąk)	63		
Stosowanie zabiegów higienicznych: mycie, wycieranie twarzy i ciała	64		

**Zeszyt kart pracy do podstawy programowej kształcenia ogólnego
dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym
lub znacznym w szkołach podstawowych**

Tom 1

Materiał ćwiczeniowy dostosowany do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów
niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym

Wstęp

Od września roku szkolnego 2017/2018 uczniów szkół podstawowych z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym obowiązuje nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego. Uczniowie ci na podstawie odpowiedniego orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną uczą się w oddziałach edukacyjno-terapeutycznych. Zadaniem szkoły jest zapewnienie odpowiednich zajęć edukacyjnych z następujących zakresów: *funkcjonowanie osobiste i społeczne, zajęcia rozwijające komunikowanie się, zajęcia rozwijające kreatywność, wychowanie fizyczne, religia/etyka*. Ponadto szkoła zapewnia uczniom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym udział w niezbędnych *zajęciach rewalidacyjnych* wspierających rozwój, które są organizowane na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz ustaleń zespołu nauczycieli i specjalistów (tekst dokumentu „Podstawa programowa...” znajduje się na końcu niniejszego wstępu).

Karty pracy zawarte w tomach 1 i 2 *Zeszytu kart pracy do podstawy programowej kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych* zostały opracowane w odniesieniu do aktualnej podstawy programowej. Zarówno tom 1, jak i tom 2 odnoszą się do treści edukacyjnych z zakresów „Ja” i „Ja i otoczenie”. Proponowane karty pracy należy traktować jako inspirację. Dostępna obecnie w szkołach technologia umożliwia łatwe powielanie i modyfikacje (np. powiększanie, pomijanie niektórych poleceń, dostosowanie do korzystania na tablicy interaktywnej) stosownie do potrzeb konkretnego ucznia.

Grupa uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym jest bardzo zróżnicowana pod względem poziomu funkcjonowania w poszczególnych sferach. Często nawet w mało liczonym zespole edukacyjno-terapeutycznym dobranym zgodnie z potrzebami edukacyjnymi i możliwościami psychofizycznymi uczniowie różnią się pod

względem wieku i stażu edukacyjnego. Również poziom funkcjonowania danego ucznia może być różny w różnych zakresach. Z tego powodu proponowane karty pracy muszą być zindywidualizowane, nie jest możliwe stworzenie jednego zestawu kart pracy dla wszystkich uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym. Są też tacy uczniowie, zwłaszcza z niepełnosprawnością znacznego stopnia, którym poziom percepcji i rozumienia nie pozwala na korzystanie z kart pracy, a rozwijanie ich kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych odbywa się przez zabawę, stwarzanie edukacyjnych sytuacji, doświadczanie i posługiwanie się konkretnymi przedmiotami, a nie ich wizerunkami.

Pierwszym celem edukacyjnym, zawartym w nowej podstawie programowej, jest to, aby uczeń „mógł porozumiewać się z otoczeniem w najpełniejszy sposób, werbalnie lub pozawerbalnie z wykorzystaniem znanych sposobów porozumiewania się (także wspomagających i alternatywnych metod komunikacji – AAC)”. W wielu szkołach i ośrodkach specjalistycznych działają przeszkoleni w zakresie AAC nauczyciele i logopedzi, korzystający w pracy z uczniami z różnych systemów komunikacyjnych, z których najbardziej rozpowszechnionymi są symbole PCS (*Picture Communication Symbols*) i gesty Makatonu.

Tom 1 Zeszytu kart pracy jest w całości przygotowany w oparciu o znane i często używane symbole PCS. Zastosowanie tego typu kart będzie najbardziej właściwe w środowisku, gdzie symbole PCS są w codziennym użytku, chociaż mogą być przydatne i w innych sytuacjach, także w domach rodzinnych uczniów. Karty tomu opracowane są z myślą o dzieciach młodszych, rozpoczynających naukę. Są one propozycją zastosowania w celach edukacyjnych znanych uczniom symboli, nie stanowią jednak pomocy do komunikacji (indywidualne pomoce do komunikacji są budowane systematycznie przez odpowiedzialnych za to zadanie specjalistów). W kartach zastosowany został kod kolorów ramek symbolu (osoby – ramka pomarańczowa, czynności – zielona, określenia – niebieska, pytania – różowa; pozostałe, którymi są praktycznie wszystkie rzeczowniki, nie mają kolorowego obramowania, jedynie cienką czarną ramkę ograniczającą piktogram). Liczba mnoga jest zaznaczona przez zdublowanie symbolu. Wprowadzone są proste zdania piktogramowe, umożliwiające kształtowanie i modelowanie wypowiedzi uczniów. Na wielu kartach oprócz proponowanych do użycia symboli są puste ramki, by nauczyciel mógł wprowadzić inne potrzebne w konkretnym przypadku znaki. Polecenia dla ucznia (do przeczytania przez nauczyciela) są formułowane w jak najprostszej formie. Nauczyciel może wykorzystywać karty w różny sposób, dostosowany do potrzeb ucznia, np. korzystać ze schematu *wzór – polecenie – miejsce na wykonanie polecenia* przy patrzeniu na wzór, przy zakrytym wzorze, przy odciętym od karty wzorze. Można „dopasowywać” elementy przez łączenie kreską rysowaną przez ucznia lub przez układanie/naklejanie wyciętych elementów. Niektóre karty pracy są zadaniami do wykonania, inne mogą stanowić trwałą pomoc edukacyjną dla ucznia. Na przykład „plan lekcji” może służyć do porannego układania kolejności zajęć w danym

dniu, do wybierania określonego paska – dnia tygodnia spośród dostępnych według kodu kolorów dni tygodnia, by w końcu w formie zafoliowanej tabeli stanowić indywidualną pomoc dla ucznia w orientacji w jego tygodniowych aktywnościach. W kartach pracy mogą i powinny być szeroko wykorzystywane zdjęcia (osób, rzeczy, miejsc, zajęć) – najlepiej robione razem z uczniem, wspólnie drukowane i oglądane, a następnie podpisywane i umieszczane w odpowiednim miejscu.

Tom 2 Zeszytu kart pracy nie zawiera PCSów, opiera się na ilustracjach i etykietach. Został przygotowany z myślą głównie o tych środowiskach kształcenia dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym, gdzie stosowane są inne sposoby komunikacji (mowa, polski język migowy, systemy gestów). Uwzględnia on potrzeby uczniów nieco starszych, którzy są w stanie pracować w oparciu o karty z większą liczbą zadań, i z pewnym doświadczeniem w takiej pracy, umożliwia też utrwalanie już nabytych wiadomości i umiejętności. Podstawową kompetencją, którą uczeń powinien osiągnąć, jest zrozumienie, że każda rzecz, osoba i czynność ma swoją nazwę, a następnie przyswojenie tych nazw. Polecenia dla ucznia są opatrzone symbolami ułatwiającymi zrozumienie, na czym polega zadanie (*narysuj, dobierz, wklej, wytnij, pokoloruj*). Zadania z reguły zawierają wzór odpowiedzi (litery w kolorze szarym), który może być zasłonięty lub odcięty, oraz etykiety (litery w kolorze czarnym), które mają być wybrane, dopasowane i wklejone. Stopień trudności zadania zależy od decyzji nauczyciela, możliwe są rozmaite modyfikacje. Podobnie jak w tomie 1 zalecane jest częste wykorzystywanie fotografii.

PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO DLA UCZNIÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ W STOPNIU UMIARKOWANYM LUB ZNACZNYM W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

WSKAZANIA OGÓLNE

1. Edukacja uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym polega na integralnej realizacji funkcji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły.
2. Cele, formy i metody pracy należy dostosować do specyfiki indywidualnych potrzeb według zasad opisanych przez współczesne teorie nauczania oraz w oparciu o doświadczenia nauczycieli praktyków.
3. Specyfika kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym polega na nauczaniu i wychowaniu całościowym, sytuacyjnym, zintegrowanym, opartym na wielozmysłowym poznawaniu otaczającej rzeczywistości – w całym procesie edukacji.
4. Priorytetem w edukacji ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym jest rozwijanie kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych, które pozwolą na przyszłe w miarę samodzielne, godne i wartościowe życie w dorosłości.
5. Działania edukacyjne ukierunkowane na zaspokajanie specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych powinny być dostosowane do możliwości psychofizycznych uczniów. Przy ustalaniu kierunków pracy należy uwzględnić indywidualne tempo rozwoju, kompetencje komunikacyjne, zainteresowania, uzdolnienia i mocne strony ucznia.
6. Naturalną bazą rozwoju dziecka jest działanie przez zabawę; tę formę aktywności należy rozwijać i wykorzystywać również na etapie edukacji w szkole.
7. Edukacja uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym opiera się na zintegrowanych indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych, opracowanych i realizowanych przez cały zespół nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem w oparciu o wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania ucznia. Rodzice (opiekunowie prawni) uczniów mają prawo do uczestniczenia w posiedzeniach zespołu dotyczących ich dziecka i realizacji, w miarę możliwości, części indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego w domu. Zasady diagnozowania i tworzenia indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych regulowane są odrębnymi przepisami.
8. W szkole organizuje się oddziały

edukacyjno-terapeutyczne. O doborze uczniów do oddziałów decydują przede wszystkim ich potrzeby edukacyjne i możliwości psychofizyczne, w mniejszym stopniu wiek i lata nauki. Najważniejszym kryterium powinno być dobro ucznia i uzasadnione przekonanie, że są dla niego stworzone najkorzystniejsze warunki, które będą wspomagać jego rozwój. Wskazane jest elastyczne planowanie zajęć dostosowanych do aktualnego stanu emocjonalnego lub zainteresowań ucznia. W związku z tym możliwe jest czasowe uczestniczenie ucznia w zajęciach innego zespołu klasowego lub w zajęciach rewalidacyjnych.

9. Nauczyciele prowadzą zajęcia edukacyjne zgodnie z indywidualnym programem edukacyjno-terapeutycznym, zachowując korelację treści nauczania, wychowania i profilaktyki zawarte w jednym dokumencie. Czas zajęć i przerw należy dostosować do możliwości i potrzeb uczniów.
10. Nauczyciele mają prawo doboru specjalistycznych metod i form pracy oraz środków dydaktycznych, kierując się ich sprawdzoną i przewidywaną skutecznością. Stosowanie metod nowych, których przydatność wymaga eksperymentalnego sprawdzenia, jest możliwe tylko przy zastosowaniu procedury naukowo-badawczej, z uwzględnieniem zasad etycznych i za zgodą rodziców (opiekunów prawnych) dziecka.
11. Wszystkie (nawet niewielkie) postępy ucznia powinny być wzmacniane pozytywnie, natomiast brak postępów nie podlega wartościowaniu negatywnemu. Ocenianie bieżące funkcjonowania ucznia prowadzone jest podczas spotkań zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem.
12. Konieczne jest nawiązanie współpracy z rodziną ucznia, włączanie jej w działalność prowadzoną na terenie szkoły, a także, w miarę możliwości, kontynuacja przez rodziców niektórych elementów tej działalności w domu ucznia. Konieczna jest też taka organizacja działalności szkoły, która przygotowuje środowisko lokalne do przyjęcia i zaakceptowania ucznia oraz udzielania mu wsparcia.
13. Pożądany jest udział rodziców (opiekunów prawnych) w konsultacjach dotyczących funkcjonowania ucznia, wspieranie przez szkołę ich wysiłków w pracy z uczniem (zgodnie ze specyfiką rodziny, wyznawanymi przez nią wartościami i kultywowaną tradycją).
14. Konieczne jest zapewnienie uczniowi integracji społecznej ze sprawnymi rówieśnikami.

CELE EDUKACYJNE

Celem edukacji ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym jest budowanie jego tożsamości, rozwijanie autonomii i poczucia godności, wdrażanie go do funkcjonowania społecznego oraz do rozumienia i przestrzegania norm społecznych, a w szczególności wyposażenie go – stosownie do jego możliwości – w takie umiejętności i wiadomości, które pozwolą mu na postrzeganie siebie jako niezależnej osoby, oraz aby:

- 1) mógł porozumiewać się z otoczeniem w najpełniejszy sposób, werbalnie lub pozawerbalnie z wykorzystaniem znanych sposobów porozumiewania się (także wspomagających i alternatywnych metod komunikacji – AAC);
- 2) zdobył maksymalną samodzielność w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych;
- 3) był zaradny w życiu codziennym, adekwatnie do indywidualnego poziomu sprawności i umiejętności oraz miał poczucie godności własnej i decydowania o sobie;
- 4) mógł uczestniczyć w różnych formach życia społecznego na równi z innymi członkami danej zbiorowości, znając i przestrzegając ogólnie przyjętych norm współżycia, zachowując prawo do swojej inności;
- 5) mógł nabywać umiejętności i uczyć się czynności, przydatnych w przyszłym dorosłym życiu.

ZADANIA SZKOŁY

- A Tworzenie warunków niezbędnych do zapewnienia uczniowi poczucia bezpieczeństwa i akceptacji oraz komfortu psychicznego.
- B Dokonywanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia i na jej podstawie opracowywanie i modyfikowanie indywidualnego programu edukacyjnego-terapeutycznego.
- C Zapewnienie uczniowi udziału w niezbędnych zajęciach rewalidacyjnych, wspierających rozwój i mających wpływ na możliwości kształcenia ogólnego oraz realizację treści podstawy programowej. Na zajęciach rewalidacyjnych wskazane jest łączenie uczniów z podobnymi problemami rozwojowymi.
- D Zapewnienie warunków do realizacji celów edukacji i rewalidacji, a w szczególności społecznych i materialnych warunków umożliwiających:
1. nawiązanie pozytywnego kontaktu emocjonalnego nauczyciela z uczniem oraz między uczniami;
 2. wykorzystywanie naturalnych sytuacji życia codziennego do nabywania języka i rozwijania umiejętności komunikacyjnych uczniów, w tym także umiejętności czytania i pisanie, jak również zdobywania elementarnych umiejętności matematycznych, przydatnych w codziennym życiu;
 3. rozwijanie motywacji do porozumiewania się z drugą osobą (rówieśnikiem, dorosłym), komunikowania potrzeb i stanów emocjonalnych, zarówno za pomocą mowy, jak i wspomagających oraz alternatywnych metod komunikacji;
 4. udział w różnego rodzaju zabawach: manipulacyjnych, konstrukcyjnych, ruchowych, muzyczno-ruchowych, tematycznych i innych;
 5. nabywanie kompetencji społecznych: tworzenie sytuacji wychowawczych umożliwiających doświadczanie relacji społecznych, przygotowanie do pełnienia różnych ról społecznych, wzmacnianie pozytywnych przeżyć związanych z pełnionymi rolami;
 6. integrację sensoryczną;
 7. rozwój sprawności psychofizycznej (prowadzenie zajęć niezbędnych do rozwoju psychoruchowego: sportowych i korekcyjnych);
 8. wdrażanie do samodzielnego wykonywania czynności lub sygnalizowania potrzeb związanych z samoobsługą i dbaniem o higienę osobistą z poszanowaniem prawa do intymności;
 9. uczenie się umiejętności kontroli własnych zachowań i kształtowanie niezależności uczuciowej;
 10. kształtowanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach społecznych; uczenie się umiejętności radzenia sobie z lękiem, niepokojem i stresem oraz rozwiązywania sytuacji konfliktowych;
 11. uczenie się zachowań zgodnych z nor-

- mami życia społecznego;
12. poznawanie środowiska przyrodniczego, budzenie zainteresowania i szacunku dla otaczającej przyrody i wychowanie do życia w harmonii z przyrodą;
 13. uświadamianie uczniom ich niepełnosprawności oraz możliwości i ograniczeń, które mogą napotkać w życiu;
 14. przygotowywanie uczniów do roli dorosłej kobiety i mężczyzny; wprowadzanie elementów wiedzy o rozwoju i zmianach własnego ciała oraz elementów wiedzy o seksualności człowieka;
 15. uczenie umiejętności ochrony siebie, swojej intymności oraz poszanowania intymności innych osób;
 16. kształtowanie umiejętności bycia asertywnym;
 17. rozwijanie umiejętności dokonywania wyboru i budzenie poczucia odpowiedzialności za własne decyzje oraz uczenie obowiązkowości;
 18. zdobywanie umiejętności technicznych i wykorzystywanie ich w różnych sytuacjach życiowych; korzystanie z urządzeń technicznych, ułatwiających funkcjonowanie w życiu;
 19. korzystanie z technologii informacyjnej i komunikacyjnej z uwzględnieniem urządzeń i programów specjalistycznych, zwłaszcza umożliwiających lub ułatwiających komunikowanie się i inne czynności;
 20. rozwijanie wrażliwości i kreatywności artystycznej zgodnie z potrzebami i możliwościami uczniów;
 21. poznawanie otoczenia, instytucji, obiektów i miejsc użyteczności publicznej, z których uczeń korzysta i będzie korzystał w przyszłości;
 22. udział w różnych wydarzeniach społecznych i kulturalnych w roli odbiorcy i twórcy kultury, uczenie przy tym wyrażania swoich przeżyć, emocji i doświadczeń;
 23. uprawianie przez uczniów różnych dyscyplin sportu; udział w zawodach sportowych, turystyce i krajoznawstwie;
 24. przygotowanie ucznia do wyboru formy spędzania czasu wolnego i aktywnego w nim uczestnictwa;
 25. przybliżanie tradycji i obyczajów lokalnych i narodowych; rozbudzanie poczucia
 26. przynależności do społeczności lokalnej, regionu, narodu.

FORMY ZAJĘĆ

W szkole podstawowej wyodrębnia się:

1) zajęcia edukacyjne:

- a) funkcjonowanie osobiste i społeczne,
- b) zajęcia rozwijające komunikowanie się,
- c) zajęcia rozwijające kreatywność,
- d) wychowanie fizyczne,
- e) religia/etyka¹;

2) zajęcia rewalidacyjne.

Osią wszystkich działań edukacyjnych jest wspieranie rozwoju funkcjonowania osobistego i społecznego ucznia. Temu celowi służą wszystkie, ściśle ze sobą powiązane, rodzaje zajęć.

Zajęcia rozwijające komunikowanie się powinny służyć nabywaniu języka i umiejętności porozumiewania się w bliskim i dalszym środowisku w mowie, w piśmie i w każdy możliwy dla ucznia sposób (także z zastosowaniem wspomagających i alternatywnych metod komunikacji – AAC). Uczeń powinien mieć możliwość doświadczenia procesu komunikowania się:

- odkrywania i uświadamiania sobie możliwości porozumiewania się, zwłaszcza odkrywania skuteczności własnych zachowań komunikacyjnych, czyli tego, że inni odbierają sygnały i reagują na nie;
- uważnego wsłuchiwanie się w wypowiedzi innych osób i patrzenia na mówiących do niego,

- bycia odbiorcą i nadawcą komunikatów językowych i niejęzykowych,
- wyrażania i przekazywania potrzeb, emocji, myśli, pragnień i woli,
- proszenia o pomoc,
- okazywania wdzięczności i dziękowania,
- słuchania i czekania na aktywne włączenie się w rozmowę,
- nawiązywania kontaktu i rozpoczynania dialogu,
- zadawania pytań, formułowanie adekwatnych odpowiedzi,
- dostosowywania tematu rozmowy do zainteresowań własnych i partnerów,
- rozmawiania na różne tematy,
- przedstawiania się i przedstawiania innych,
- autoprezentacji (kim jestem, ile mam lat, jak wyglądam, co lubię, itp.),
- uczenia się podstawowych zasad kultury komunikowania się (mówienia komplementów, zapraszania, zachęcania do kontaktu, przepraszania, przekonywania itp.).

W trakcie zajęć rozwijających komunikację należy opracować dla ucznia indywidualny zestaw pomocy do komunikowania się, który powinien być dostępny na wszystkich pozostałych zajęciach w szkole, w domu i w środowisku otwartym. Nauczyciel prowadzący zajęcia rozwijające kompetencje komunikacyjne tworzy indywidualne pomoce z udziałem ucznia, pamiętając przy tym, że komunikacja

¹ Nauczanie religii jest realizowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36, poz. 155, z 1993 r. Nr 83, poz. 390 oraz z 1999 r. Nr 67, poz. 753).

jest procesem otwartym i baza pojęciowa ucznia rozwija się wraz z wiekiem i czasem nauki. Zestaw pomocy do komunikowania się powinien być zatem rozwojowy i odpowiadać indywidualnym potrzebom i możliwościom ucznia.

Zajęcia rozwijające kreatywność służą rozwijaniu wyobraźni, zainteresowań, motywacji do działania i aktywności twórczej uczniów oraz wyrażaniu przeżyć i emocji za pomocą dostępnych dla nich środków wyrazu, także artystycznych, oraz praktycznych i technicznych. W zależności od potrzeb uczniów, jak również od ich specyficznych zachowań i ograniczeń, w ramach przedmiotu mogą być organizowane zajęcia: malarskie, rysunku, modelowania z elementami rzeźby, kolażu, batiku, decoupage, grafiki komputerowej, rytmiczne, muzyczne, muzyczno-rytmiczne, taneczne, pantomimy, dramy, teatralne, florystyki, techniczne z użyciem narzędzi i urządzeń, konstruktorskie, sportowe, kulinarne, dekoratorsko-porządkowe, obróbki drewna, metalu, tkactwa, dziewiarstwa, hodowli zwierząt i uprawy roślin itp. Powyższe propozycje stanowią katalog zajęć do wyboru, zgodnie z zainteresowaniami i mocnymi stronami ucznia. Należy zwłaszcza uwzględnić możliwości ukierunkowania rozwoju ucznia na działania celowe i pożyteczne, które mają charakter pracy, pozwalają osiągać uznanie społeczne i poczucie sensu życia.

Wychowanie fizyczne, czyli zajęcia rozwijające sprawność i kondycję fizyczną, prowadzone jest w sposób ściśle zintegrowany z innymi rodzajami zajęć. Jego cele są następujące:

– opanowanie podstawowych czynności ruchowych,

- rozwijanie motoryki dużej,
- kształtowanie funkcjonalnych schematów ruchu,
- korekcja oraz kompensowanie odchyłeń i deficytów rozwojowych,
- hartowanie organizmu,
- wdrażanie do dbałości o zdrowie,
- wykorzystanie nabytych czynności ruchowych w życiu codziennym,

Zajęcia rewalidacyjne mają charakter terapeutyczny, usprawniający i korekcyjny. Prowadzone są w celu:

- 1) rozwijania mowy i umiejętności komunikowania się,
- 2) usprawniania sensorycznego oraz integracji czynności zmysłowo-nerwowych: rozwijania percepcji wzrokowej i spostrzegania, rozwijania percepcji słuchowej (ze szczególnym uwzględnieniem słuchu fonemowego i percepcji dźwięków mowy); usprawniania czynności zmysłów powonienia, smaku dotyku oraz kinestezji;
- 3) rozwijania koordynacji wzrokowo-ruchowej i wzrokowo-słuchowo-ruchowej;
- 4) rozwijania sprawności manualnej;
- 5) ćwiczenia pamięci;
- 6) ćwiczenia koncentracji uwagi;
- 7) rozwijania myślenia;
- 8) korygowania niepożądanych zachowań;
- 9) rozwijania autoorientacji i orientacji przestrzennej oraz samodzielnego i bezpiecznego poruszania się, także środkami transportu;
- 10) wspierania w nabywaniu umiejętności czytania, pisania, liczenia;
- 11) rozwijania sprawności psychofizycznej;

- 12) rozwijania zainteresowań, talentów (w szczególności muzycznych i wokalnych, plastycznych, teatralnych, tanecznych i sportowych);
- 13) usprawniania sprawności i kondycji fizycznej;
- 14) wspomagania samodzielności osobistej i społecznej;
- 15) kształtowania umiejętności samodzielnego organizowania wypoczynku i rekreacji;
- 16) przygotowania do radzenia sobie w sytuacjach nowych i trudnych;
- 17) przygotowania do radzenia sobie z sukcesem i porażką;

- 18) kształtowania umiejętności bycia asertywnym.

Zajęcia rewalidacyjne są organizowane na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz ustaleń zespołu nauczycieli i specjalistów.

Ważnym elementem zajęć, zwłaszcza na etapie początkowym, powinna być zabawa, która w rozwoju dziecka jest punktem wyjścia do uczenia czynności życia codziennego, rozwijania kreatywności, spędzania czasu wolnego.

TREŚCI NAUCZANIA

Zakres treści nauczania i wychowania w kształceniu uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym odpowiada indywidualnym potrzebom edukacyjnym i możliwościom psychofizycznym ucznia. Przy realizacji treści nauczania i wychowania należy wykorzystać możliwości, jakie stwarza baza materialno-dydaktyczna szkoły oraz środowisko społeczno-kulturowe, w którym uczeń żyje i uczy się. Głównym kryterium doboru treści nauczania powinny być potrzeby i możliwości psychofizyczne ucznia. Ważna jest również ich przydatność praktyczna. Konieczne jest także wyposażenie ucznia w takie umiejętności, aby jak najlepiej był przygotowany do realizacji zadań życia codziennego oraz podejmowania samodzielnie różnych ról społecznych w swoim środowisku. Treści nauczania i wychowania podlegają poszerzaniu, powtarzaniu i utrwalaniu w miarę nabywania przez uczniów wiadomości, umiejętności i sprawności.

Treści nauczania mogą wykraczać poza wymienione obszary, w zależności od potrzeb uczniów. Nauczyciel ma prawo do wyboru, w tym zawężania lub poszerzania, treści nauczania korzystnych dla rozwoju ucznia, ze szczególnym uwzględnieniem jego autonomii i godności.

Podczas wczesnej edukacji należy skoncentrować działania na czterech ściśle ze sobą powiązanych strefach wspomagania rozwoju ucznia, którymi są:

- I. Pobudzanie zmysłów.
- II. Integracja zmysłowo-ruchowa.
- III. Wypracowanie somatognozji.
- IV. Wypracowanie gotowości do poznawania otaczającej rzeczywistości.

Harmonijna aktywizacja i zintegrowanie rozwoju ułatwi uczniowi dalsze poznawanie i rozumienie otaczającego świata.

Treści nauczania dla wszystkich etapów kształcenia ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym zostały ujęte w następujące obszary tematyczne:

- Ja.
- Ja i otoczenie.
- To, co mnie wspiera.

Taki podział treści nauczania został pomyślany jako otwarty zestaw sytuacji i ról społecznych, w których może znaleźć się uczeń. Zestaw ten może być dowolnie rozszerzany i modyfikowany na miarę potrzeb i możliwości rozwojowych uczniów.

JA

A. Budowanie własnej tożsamości:

- Świadomość własnego „ja” i budowanie własnej tożsamości.
- Świadomość własnego ciała i orientacja w jego schemacie.
- Orientacja w przestrzeni.
- Identyfikacja z płcią.
- Rozumienie zmian ciała w cyklu życia.
- Identyfikacja własnych danych osobowych (adres zamieszkania, adres placówki).
- Świadomość swojej niepełnosprawności.
- Określanie własnych mocnych stron i trudności.
- Moje dokumenty osobiste.

B. Komunikacja:

- Przyswajanie języka i rozwój mowy.
- Porozumiewanie się w formie dialogu.
- Komunikowanie się z zastosowaniem wspomagających i alternatywnych metod komunikacji – AAC: gesty, mimika, zdjęcia, obrazy, znaki przestrzenno-dotykowe, znaki graficzne, pismo i inne.
- Wyrażanie własnego zdania.
- Budowanie komunikatów wieloelementowych.
- Stosowanie form grzecznościowych.
- Praca z tekstem czytany i pisanym.
- Udział w wydarzeniach klasowych i szkolnych z zastosowaniem urządzeń głosowych – prostych komunikatorów, urządzeń wysokiej technologii.

C. Jedzenie:

- Sygnalizowanie głodu i pragnienia w sposób zrozumiały dla otoczenia.
- Uczenie spożywania pokarmów płynnych,

papkowatych, stałych.

- Odgryzanie, dokładne gryzienie, żucie i przełykanie.
- Dokonywanie wyboru pokarmów i kolejności podania pokarmu.
- Posługiwanie się sztućcami.
- Nalewanie i przelewanie płynów.
- Nakładanie posiłków.
- Estetyczne spożywanie posiłków.
- Pomoc przy nakrywaniu stołu.
- Sprzątanie miejsca spożywania posiłków.
- Samodzielne przygotowywanie posiłków z wykorzystaniem prostych przepisów.

D. Ubieranie się:

- Zakładanie i zdejmowanie odzieży i obuwia.
- Określanie zakresu pomocy potrzebnej podczas ubierania/rozbierania się formułowanie i przekazywanie prośby o pomoc.
- Dobór odzieży w zależności od pogody, sytuacji, okoliczności, pory dnia, wieku.
- Samodzielny wybór ubrania.
- Ocena czystości odzieży.
- Dbanie o czystość odzieży.
- Dokonywanie wyborów przy zakupie odzieży.

E. Higiena osobista:

- Ocena stanu czystości ciała.
- Zabiegi higieniczne: mycie, wycieranie, pielęgnacja rąk, twarzy, całego ciała, dbałość o włosy.
- Higiena jamy ustnej.
- Higiena intymna (ze szczególnym uwzględnieniem higieny podczas okresu

dojrzewania).

- Korzystanie z przyborów toaletowych i kosmetyków.
- Dokonywanie zakupów przyborów toaletowych i kosmetyków.
- Nawyki higieniczne (toaleta, mycie rąk).
- Przestrzegania zasad intymności podczas czynności higienicznych.

F. Potrzeby fizjologiczne

- Zgłaszanie potrzeb.
- Samodzielne załatwianie potrzeb.
- Zachowanie intymności podczas korzystania z toalety.
- Dbanie o czystość w toalecie i łazience.

G. Sygnalizowanie samopoczucia:

- Sygnalizowanie i określanie doświadczanego dyskomfortu lub miejsca dolegliwości bólowych.
- Rozróżnianie, rozpoznawanie i nazywanie różnych doznań i emocji u siebie i innych osób.
- Reagowanie w sytuacjach trudnych emocjonalnie, konfliktowych i niebezpiecznych.

H. Korzystanie z protez i oprzyrządowania przez siebie i innych (okulary, pomoce i urządzenia i pomoce do komunikacji, aparat słuchowy, kule, trójnogi, balkoniki, wózek inwalidzki, ortezy, kaski, itp.).

JA I OTOCZENIE

1. Ja – członek rodziny

A) Moja rodzina:

- Moje miejsce w rodzinie (jestem dzieckiem, bratem, siostrą, jedynaczką, wnuczką itp.)
- Członkowie mojej rodziny i ich role.
- Moje zajęcia w domu.
- Moje obowiązki w domu.
- Relacje między członkami rodziny.
- Zasady panujące w rodzinie.
- Praca i zajęcia członków rodziny.
- Święta i tradycje rodzinne.
- Kultura życia codziennego.

B) Moje miejsce zamieszkania:

- Adres domowy.
- Moje mieszkanie/mój dom.
- Rodzaje i funkcje pomieszczeń.
- Wyposażenie mieszkania.
- Rodzaje aktywności wykonywanej w domu.
- Dbanie o wygląd mieszkania i zachowanie porządku.
- Otoczenie domu (miejsca użyteczności publicznej, park, ogród i in.).
- Zwierzęta domowe i troska o nie.

2. Ja – uczeń

A) Moja klasa:

- Nauczycielka/nauczyciel.
- Koleżanki i koledzy.
- Moje miejsce w klasie.
- Zasady panujące w klasie.
- Struktura dnia.
- Normy współżycia w grupie.
- Współuczestnictwo i współpraca podczas zabawy i zajęć.

B) Moja szkoła:

- Nazwa i adres szkoły.
- Osoby pracujące w szkole.
- Rodzaje i funkcje pomieszczeń szkolnych.
- Wyposażenie szkoły.
- Zasady i normy panujące w szkole.
- Różne aktywności w szkole.
- Uroczystości i zwyczaje szkolne.
- Otoczenie placówki.

3. Ja – członek społeczności lokalnej:

- Moi sąsiedzi, znajomi – ich role społeczne.
- Miejsca użyteczności publicznej.
- Region, tradycje, obyczaje.
- Ważne i ciekawe miejsca w mojej miejscowości.
- Lokalne święta i uroczystości.
- Środki komunikacji lokalnej i zasady korzystania z nich.
- Organizacje społeczne działające na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Władze samorządowe i instytucje lokalne, ich zadania wobec osób niepełnosprawnych (ułatwienia, likwidowane barier).

4. Ja – członek społeczeństwa:

- Przynależność do kraju, regionu, narodu.
- Barwy i symbole narodowe.
- Organy władzy państwowej.
- Ważne urzędy i instytucje.
- Święta narodowe, religijne, okolicznościowe.
- Ważne wydarzenia w kraju.
- Ważne, ciekawe miejsca w Polsce.
- Ważne dokumenty prawne – Konstytucja, Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

5. Ja i przyroda:

- Pory roku i zjawiska im towarzyszące.
- Świat roślin, ich znaczenie, uprawy i prace ogrodnicze.
- Świat zwierząt, hodowla, opieka.
- Zachowania proekologiczne.

6. Moje zdrowie:

- Dbalność o zdrowie – różnicowanie pojęć ‘człowiek zdrowy’, człowiek chory’.
- Przestrzeganie zasad higieny – mycia rąk, mycia owoców i warzyw, korzystanie z czystych naczyń, itd.
- Dobieranie produktów spożywczych do poszczególnych posiłków.
- Zasady zdrowego trybu życia.
- Poznanie pracy lekarzy różnych specjalności i pielęgniarek.
- Dbanie o higienę jamy ustnej.
- Dbalność o odpowiednią pozycję podczas pracy oraz dobre oświetlenie.
- Znaczenie snu oraz odpoczynku.
- Badania profilaktyczne – wizyta u lekarza pierwszego kontaktu, stomatologa, ginekologa itp.

7. Ja w chorobie:

- Rozpoznawanie pierwszych objawów przeziębienia.
- Przestrzeganie zasad higieny podczas zachorowania.
- Zachowanie się podczas wizyty u lekarza/ lekarzy różnych specjalności oraz podczas pobytu w szpitalu.
- Przebieg badania lekarskiego.
- Zawiadomienie innych o złym samopoczuciu własnym lub drugiej osoby.

8. Ja jako konsument:

- W sklepie – planowanie i robienie zakupów w różnych sklepach.
- Poznanie wartości pieniędzy i sposobów ich pozyskiwania.
- Umiejętność płacenia za towar lub usługę.
- Korzystanie z kalkulatora w miejscach zakupów.
- Rozpoznawanie daty ważności produktów.
- Bank, sprawy załatwiane w banku, karta płatnicza.
- Restauracja, kawiarnia – korzystanie z menu, zamawianie, płacenie.
- Na poczcie – wysyłanie listów i paczek, odbieranie przekazu pocztowego.
- U fryzjera – wybieranie fryzury, płacenie za usługę.
- U fotografa – przygotowanie do zdjęcia, pozowanie, odbiór zdjęcia.
- Wypożyczalnia – rozpoznawanie miejsc, w których można coś wypożyczyć (książki, stroje), stosowanie zasady zwrotu na czas i opłaty.
- Inne (w zależności od potrzeb).

9. Ja w świecie techniki:

- Obsługiwanie aparatu telefonicznego – włączanie, wyłączanie.
- Wybieranie lub wskazywanie numerów do bliskich, do siebie oraz numerów alarmowych.
- Wysyłanie i odbieranie SMS.
- Obsługiwanie urządzeń RTV i AGD ułatwiających życie codzienne (radio, TV, odkurzacz, suszarka do włosów, kuchnia mikrofalowa, zmywarka, pralka itp.).

10. Ja w świecie technologii informacyjnej:

- Obsługiwanie komputera – korzystanie ze standardowych i specjalistycznych urządzeń peryferyjnych i programów.
- Rysowanie i malowanie na ekranie z wykorzystaniem podstawowych funkcji przybornika edytora graficznego (np. Paint).
- Tworzenie prostych pism użytkowych z wykorzystaniem edytora (np. Word).
- Obsługiwanie prostych gier edukacyjnych.
- Korzystanie z przeglądarek internetowych.
- Obsługiwanie skrzynki pocztowej – wysyłanie i odbieranie e-maili.
- Zachowanie bezpieczeństwa przy korzystaniu z sieci internetowej – zwracanie uwagi na: wirusy, nieodpowiednie treści, niebezpieczne wiadomości, wyłudzenie danych poufnych, fałszywe sklepy, osoby poznane w sieci, hejt.

11. Ja w bezpiecznym świecie:

- Dostrzeżenie czynników i sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu (w tym także zagrożenia ze strony innych osób).
- Umiejętność zachowania się w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych (dotyczących siebie i innych).
- Ważne numery alarmowe.
- Rozumienie i unikanie zagrożeń.
- Bliskość i dystans w relacjach z innymi ludźmi.
- Zachowanie w środkach komunikacji.
- Nietypowe i nagłe sytuacje w domu, szkole, na ulicy, w innych miejscach.
- Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas posługiwania się różnymi urządzeniami w domu i w szkole.

- Posługiwanie się identyfikatorem lub opaską identyfikacyjną.
- Rozpoznawanie i rozumienie znaków drogowych, symboli, oznaczeń w różnych miejscach itp.

11. Ja w świecie kultury:

- Korzystanie z ośrodków i instytucji kultury.
- Właściwe zachowania w różnych miejscach i sytuacjach (teatr, kino, muzeum, wystawy, itp.).
- Udział w różnych formach twórczości (formy parateatralne, muzykowanie, zajęcia plastyczne, imprezy, itp.)
- Tworzenie własnych prac artystycznych (obrazy, kompozycje, odgrywanie ról, itp.)

12. Będę dorosły:

- Mam 18 lat, będę miał/miała 18 lat – co to znaczy?
- Dojrzewanie – stawanie się dorosłym.
- Moje plany ma przyszłość.
- Bilans własnych wiadomości i umiejętności.
- Mój dokument dorosłości – dowód osobisty.
- Jestem odpowiedzialny.
- Jestem asertywny.
- Dbam o siebie i innych – pomagam.

13. Mój czas wolny:

- Uczę się bawić.
- Zabawa z udziałem innych osób.
- Co mogę robić w swoim czasie wolnym?
- Dokonywanie wyboru sposobu spędzania czasu wolnego.
- Kiedy jest mój czas wolny?
- Z kim chce spędzać czas wolny?

III. TO, CO MNIE WSPIERA

Działania nauczycieli i specjalistów wspierające ucznia w zakresie:

1. komunikacji,
2. emocji,
3. motoryki małej,
4. motoryki dużej,
5. przetwarzania zmysłowego,
6. samodzielności,
7. procesów poznawczych (uwaga, spostrzeżenie, pamięć, myślenie),
8. motywacji,
9. zainteresowań,
10. technik szkolnych (czytania, pisanie, liczenia).

Osiągnięcia

Ze względu na specyficzny charakter edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, a także indywidualne tempo i zakres nauki każdego ucznia, osiągnięcia w poszczególnych sferach oddziaływań pedagogicznych i terapeutycznych są planowane indywidualnie. Dokonywana okresowo przez nauczycieli i specjalistów wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia umożliwia modyfikowanie indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego i dostosowanie poziomu oczekiwanych osiągnięć ucznia do jego możliwości.

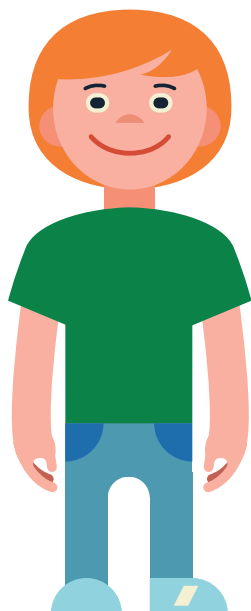
Tytuł karty: Budowanie własnej tożsamości.

DATA:

Imię dziecka:

Wklej podpisy pod ilustracjami.

CHŁOPIEC

DZIEWCZYNKA

CHŁOPIEC

DZIEWCZYNKA

TO JA.

CHŁOPIEC

DZIEWCZYNKA

Tytuł karty: Budowanie własnej tożsamości: wykonanie wizytówki.

DATA:

Imię dziecka:

Wytnij i złóż ramkę.

miejsce na zdjęcie dziecka

TO JA (imię dziecka)

JESTEM DZIEWCZYNKĄ / CHŁOPCEM.

TO JA

JESTEM DZIEWCZYNKĄ.

JESTEM CHŁOPCEM.

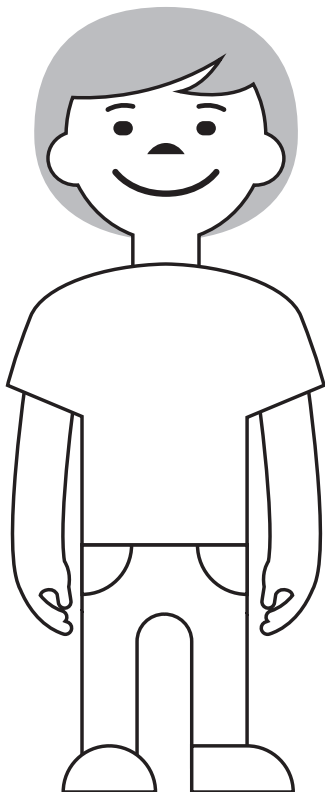
Tytuł karty: Budowanie własnej tożsamości: identyfikacja z płcią.

DATA:

Imię dziecka:

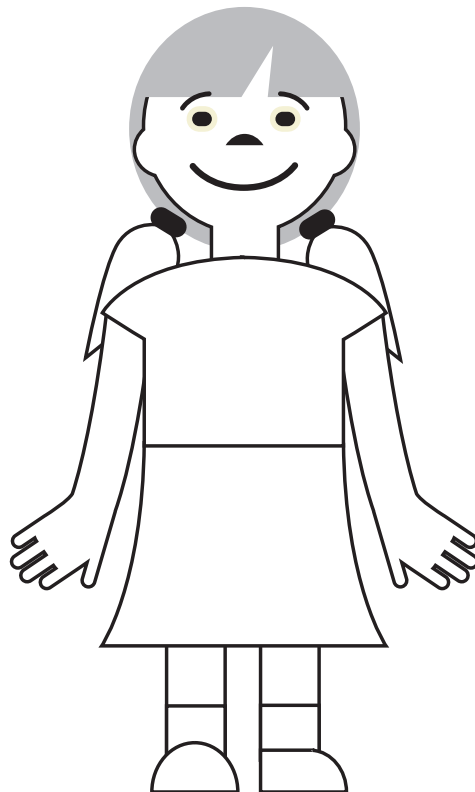
Wklej podpis. Pomaluj .

CHŁOPIEC

JESTEM CHŁOPCEM.

DZIEWCZYŃKA

JESTEM DZIEWCZYŃKĄ.

DZIEWCZYŃKA

JESTEM DZIEWCZYŃKĄ.

CHŁOPIEC

JESTEM CHŁOPCEM.

Tytuł karty: Budowanie własnej tożsamości: identyfikacja z płcią.

DATA:

Imię dziecka:

Narysuj swój portret. Wklej etykietkę.

CHŁOPIEC

DZIEWCZYNKA

JESTEM CHŁOPCEM.

JESTEM DZIEWCZYNKĄ.

DZIEWCZYNKA

CHŁOPIEC

JESTEM DZIEWCZYNKĄ.

JESTEM CHŁOPCEM.

Tytuł karty: Budowanie własnej tożsamości: identyfikacja własnych danych.

DATA:

Imię dziecka:

Wklej podpis. Pomaluj .

*miejsce na wklejenie
zdjęcia domu ucznia*

DOM

DOM

DOM

DOM

DOM

DOM

MÓJ DOM

Tytuł karty: Budowanie własnej tożsamości: identyfikacja własnych danych.

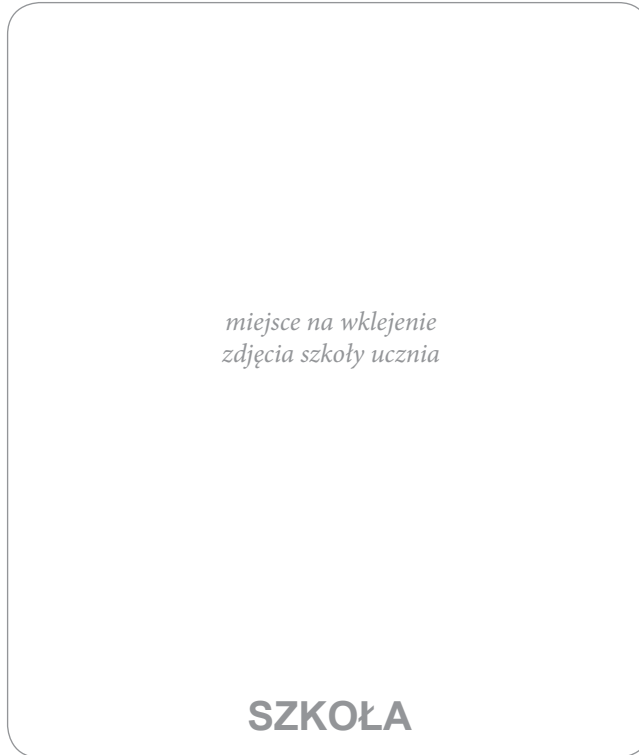
DATA:

Imię dziecka:

Podpisz obrazki. Wklej etykietkę.

SZKOŁA

SZKOŁA

SZKOŁA

SZKOŁA

SZKOŁA

SZKOŁA

MOJA SZKOŁA

Tytuł karty: Budowanie własnej tożsamości: identyfikacja własnych danych.

DATA:

Imię dziecka:

Wklej zdjęcia i adresy. Podpisz obrazki.

MOJA SZKOŁA

*miejsce na wklejenie
zdjęcia szkoły ucznia*

ADRES SZKOŁY

miejsce na wklejenie

MÓJ DOM

*miejsce na wklejenie
zdjęcia domu ucznia*

ADRES DOMU

miejsce na wklejenie

MOJA SZKOŁA

MÓJ DOM

Tytuł karty:	Budowanie własnej tożsamości: identyfikacja własnych danych.	DATA:
Imię dziecka:		

Narysuj swoją szkołę / wklej zdjęcie swojej szkoły. Przyklej kartkę z nazwą i adresem szkoły.

MOJA SZKOŁA

Narysuj swój dom/ wklej zdjęcie swojego domu. Przyklej kartkę ze swoim imieniem i adresem.

MÓJ DOM

Tytuł karty: Budowanie własnej tożsamości: identyfikacja z rolą ucznia.
 Imię dziecka:

DATA:

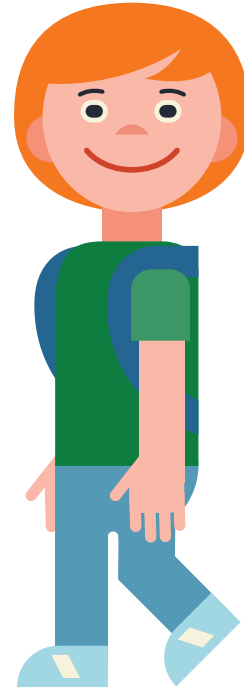
Przyklej dzieciom plecak i tarczę.

DZIEWCZYNKA

UCZENNICA

CHŁOPIEC

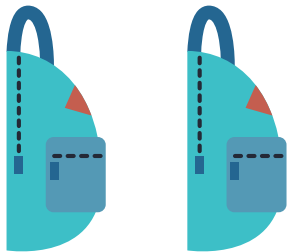
UCZEŃ

DZIEWCZYNKA

CHŁOPIEC

UCZENNICA

UCZEŃ

Tytuł karty: Budowanie własnej tożsamości: identyfikacja z rolą ucznia.

DATA:

Imię dziecka:

Wklej swoje zdjęcie w odpowiednim miejscu.

**JESTEM DZIEWCZYNKĄ.
JESTEM UCZENNICĄ.**

**JESTEM CHŁOPCEM.
JESTEM UCZNIEM.**

Przyklej na swoim zdjęciu plecak i tarczę.

**JESTEM DZIEWCZYNKĄ.
JESTEM UCZENNICĄ.**

**JESTEM CHŁOPCEM.
JESTEM UCZNIEM.**

Tytuł karty:	Budowanie własnej tożsamości: identyfikacja z rolą ucznia.	DATA:
Imię dziecka:		

Wklej kopię swojej legitymacji szkolnej.

LEGITYMACJA SZKOLNA	
(fotografia 30 x 42 mm)	Nr
m.p. (podpis posiadacza)
..... (imię i nazwisko)	
data urodzenia	
(dzień, miesiąc, rok)	
zamieszkał.... w	
..... (dokładny adres)	
..... (pieczęć podłużna szkoły)	
..... (data) (podpis dyrektora)

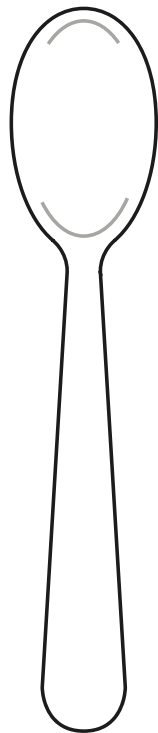
Warto przygotować również kilka etykiet z błędnymi informacjami dotyczącymi imienia i nazwiska dziecka oraz adresu.

Tytuł karty: Posługiwanie się sztucami. Nazywanie sztuców.

DATA:

Imię dziecka:

Pomaluj i wytnij .

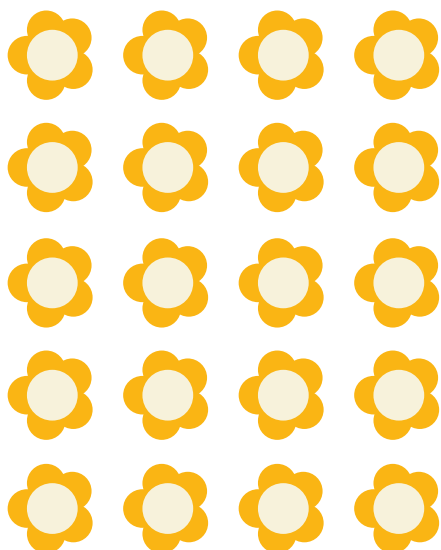
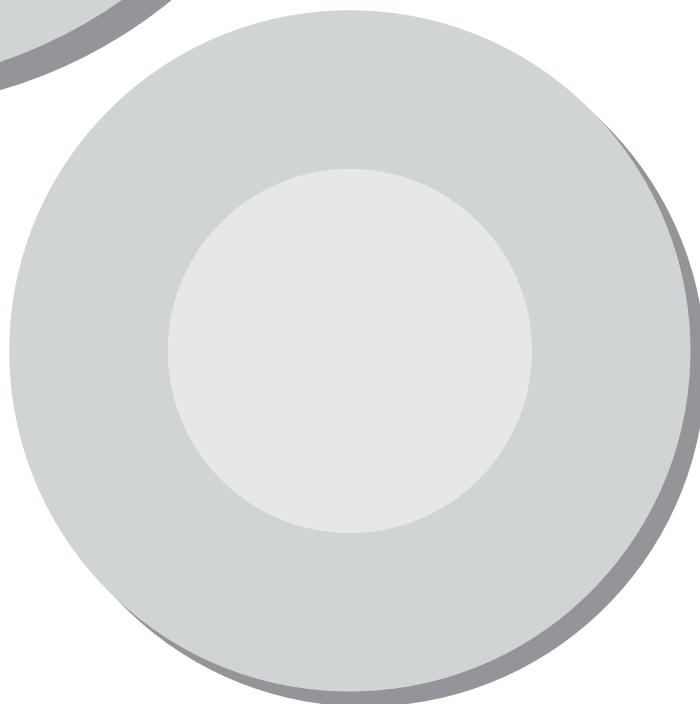
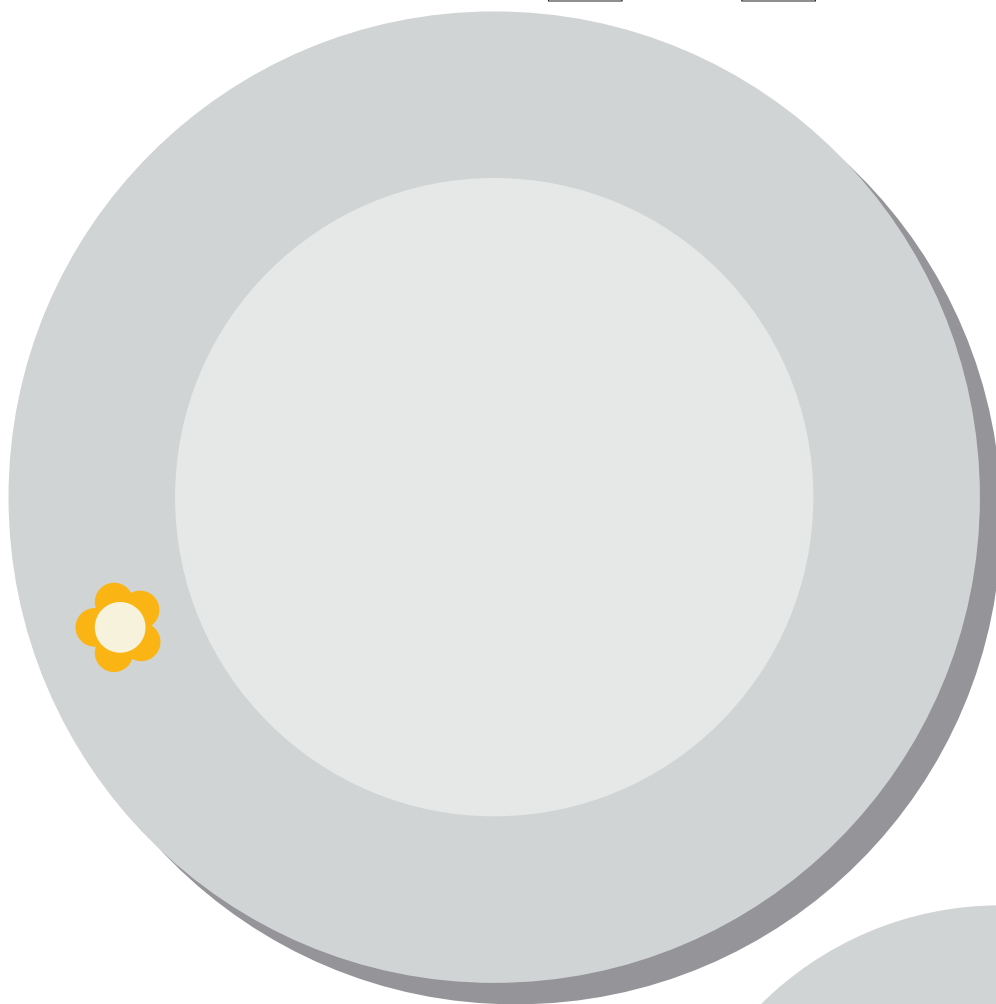
Sztucce można nakleić na brystol i wykorzystać jako materiał do ćwiczeń manipulacyjnych.

Tytuł karty: Posługiwanie się sztuczkami. Dekoracyjny talerz.

DATA:

Imię dziecka:

Udekoruj talerz tak, jak lubisz. Przyklej , narysuj .

Dekoracja na krawędzi według możliwości ucznia. Gotowe elementy talerza można wyciąć, przykleić na brystol i wykorzystać np. do prawidłowego układania sztuczek lub określania stron (prawa, lewa, góra, dół).

Tytuł karty: Posługiwanie się sztuczcami. Dekoracyjny kubek.

DATA:

Imię dziecka:

Udekoruj kubek tak, jak lubisz. Przyklej , narysuj .

Dekoracja wykonana według możliwości ucznia (zamiast rysować można przyklejać gotowe elementy). Kubek można wyciąć, przykleić na brystol i wykorzystać np. do prawidłowego układania sztuczków lub określania stron (prawa, lewa, góra, dół).

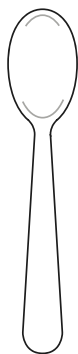

Tytuł karty: Posługiwanie się sztucami. Nazywanie nakryć stołowych.

DATA:

Imię dziecka:

Dobierz   podpis i wklej .

ŁYŻKA

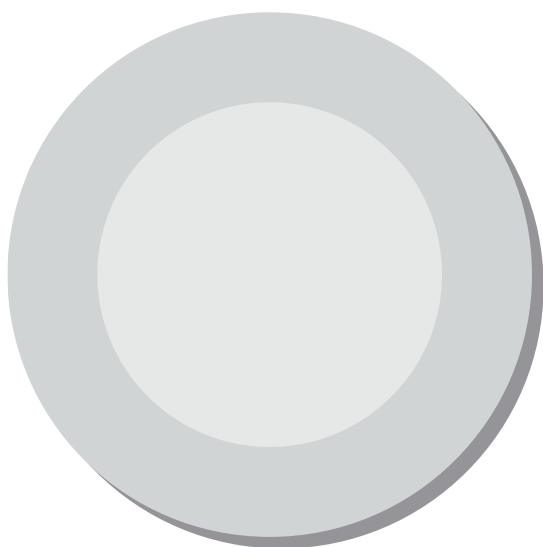
ŁYŻECZKA

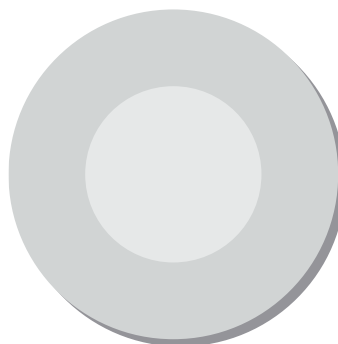
WIDELEC

NÓŻ

TALERZ

TALERZYK

KUBEK

ŁYŻKA

TALERZ

ŁYŻECZKA

TALERZYK

WIDELEC

KUBEK

NÓŻ

Tytuł karty: Posługiwanie się sztućcami. Nazywanie nakryć stołowych.
Imię dziecka:

DATA:

Wklej odpowiedni obrazek.

ŁYŻKA

ŁYŻECZKA

WIDELEC

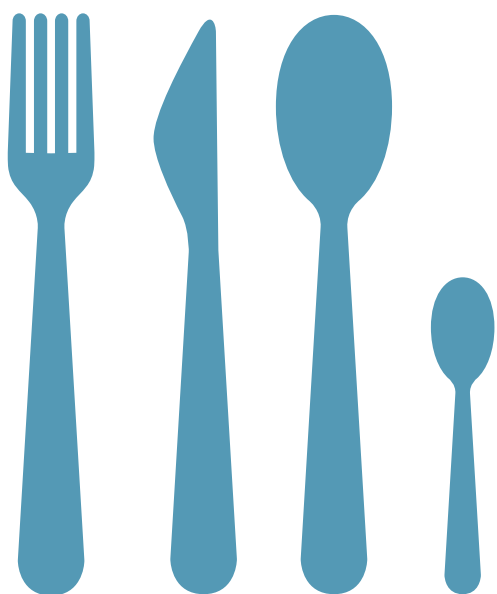
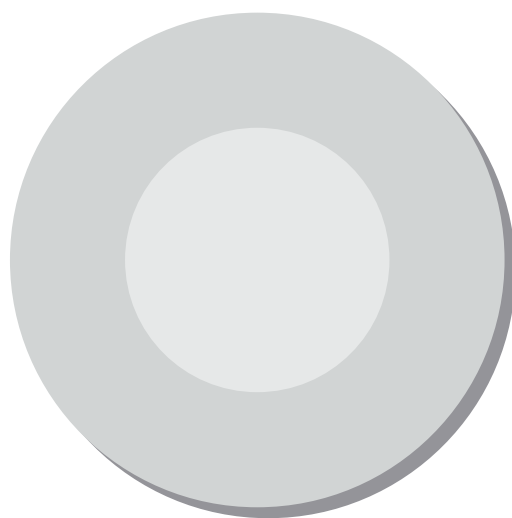
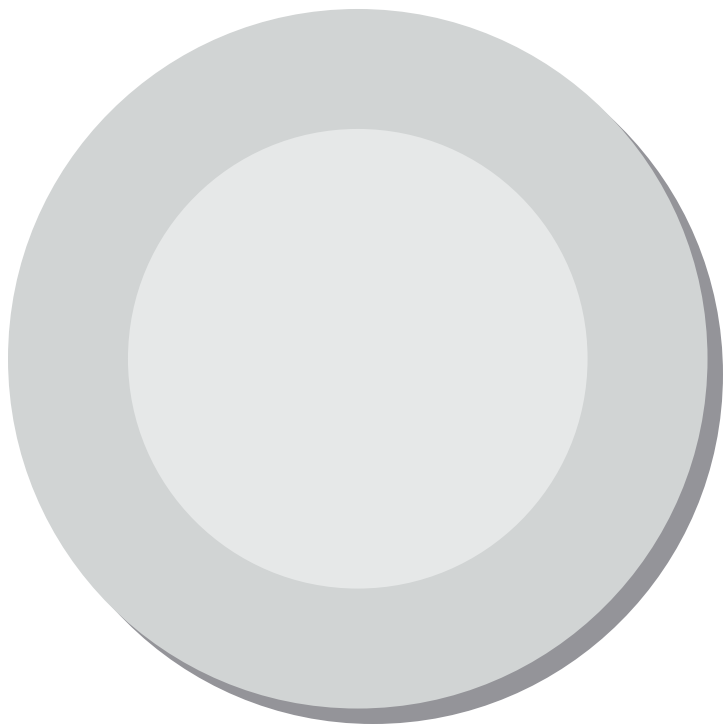
NÓŻ

TALERZYK

TALERZ

KUBEK

Tytuł karty: Posługiwanie się sztuciami. Nazywanie nakryć stołowych – elementy do wycięcia.

Tytuł karty: Nazywanie sztućców. Liczba pojedyncza i mnoga.

DATA:

Imię dziecka:

Narysuj lub wybierz i wklej .

TO JEST KUBEK.**TO SĄ KUBKI.****TO JEST ŁYŻKA.****TO SĄ ŁYŻKI.****TO JEST NÓŻ.****TO SĄ NOŻE.**

Tytuł karty: Nazywanie sztućców. Liczba pojedyncza i mnoga.

DATA:

Imię dziecka:

Narysuj lub wybierz i wklej .

TO JEST WIDELEC.**TO SĄ WIDELCE.****TO JEST TALERZ.****TO SĄ TALERZE.****TO JEST TALERZYK.****TO SĄ TALERZYKI.**

Tytuł karty: Nazywanie sztućców. Liczba pojedyncza i mnoga – elementy do wycięcia.

Tytuł karty: Dokonywanie zakupów żywnościowych.

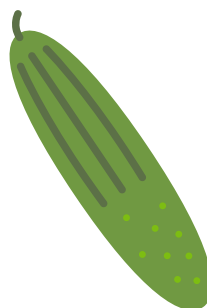
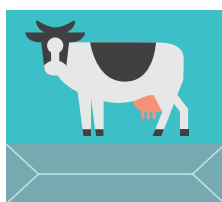
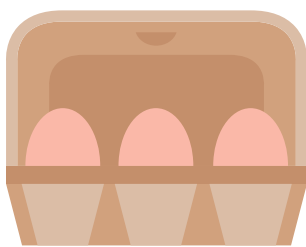
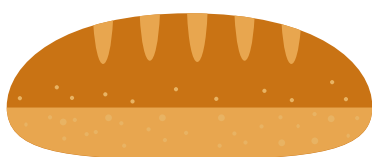
DATA:

Imię dziecka:

Wklej produkty w odpowiednie miejsca.

Tytuł karty: | Dokonywanie zakupów żywnościowych – elementy do wycięcia. | DATA:
Imię dziecka: |

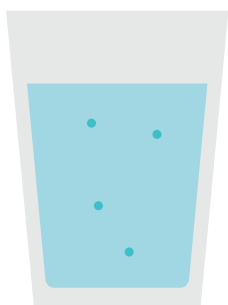
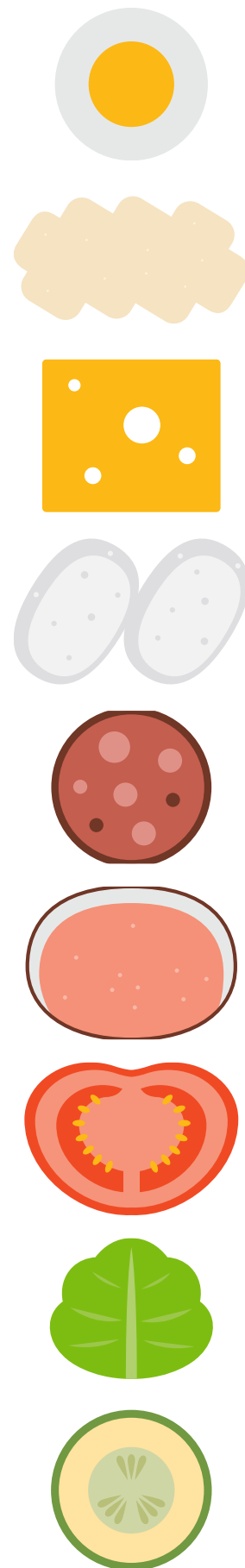
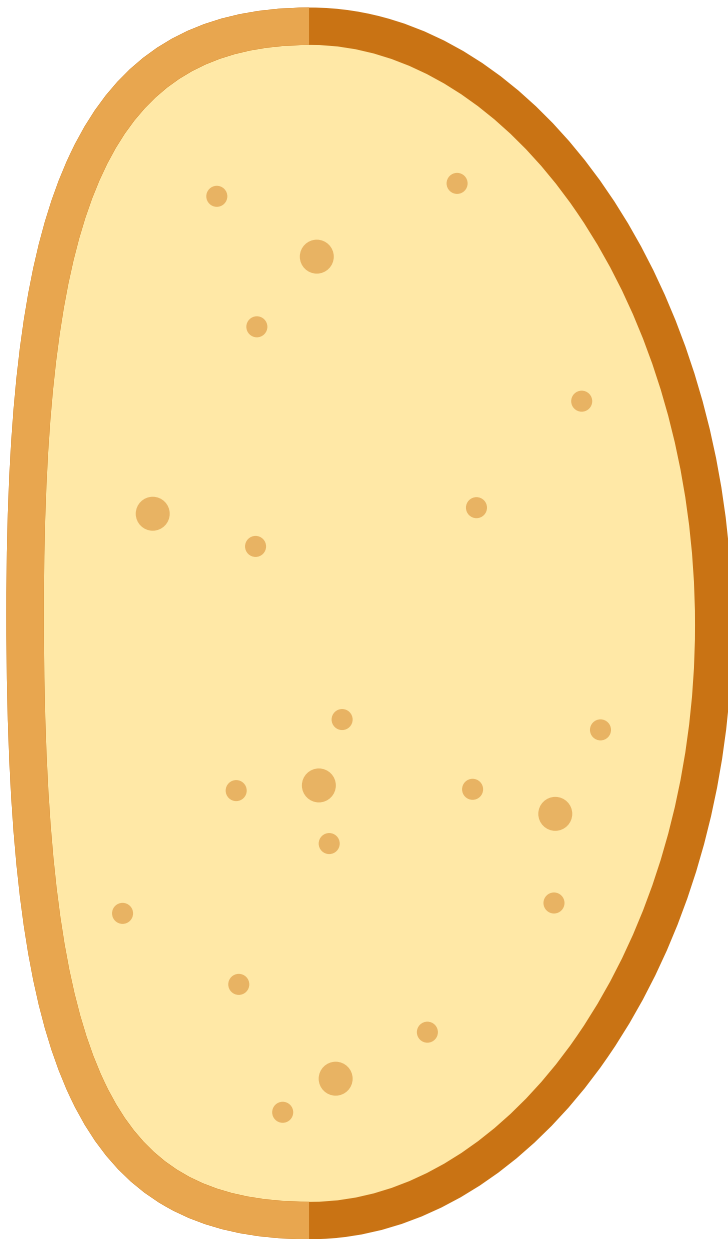

Tytuł karty: Samodzielne przygotowywanie posiłków.

DATA:

Imię dziecka:

Pokaż , co lubisz jeść. Połącz obrazki z kromką.

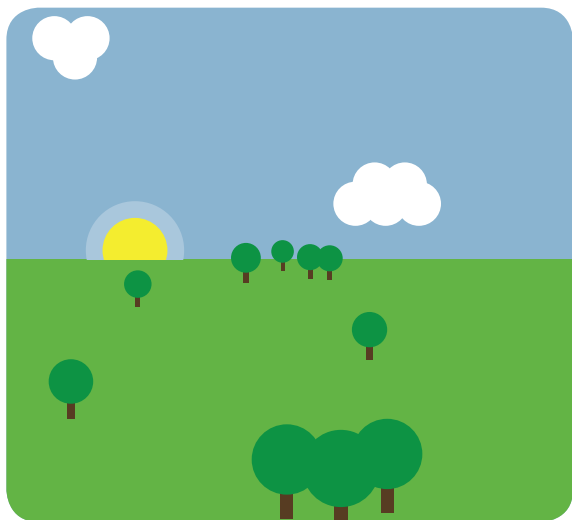
Produkty można również wyciąć i naklejać na kanapkę.

Tytuł karty: Dokonywanie wyboru posiłków zgodnie z porą dnia.

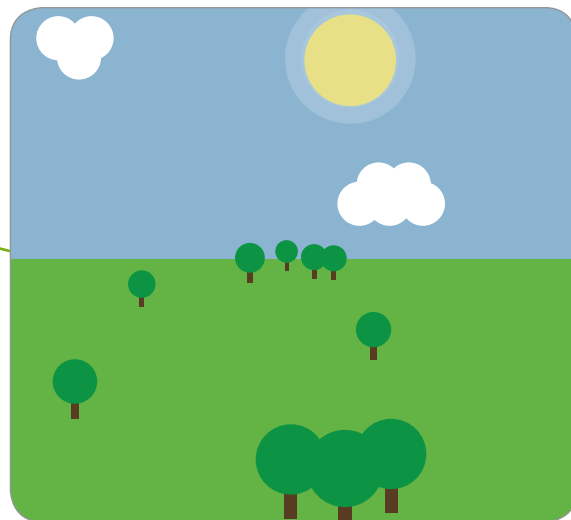
DATA:

Imię dziecka:

Wklej podpisy pod ilustracjami.

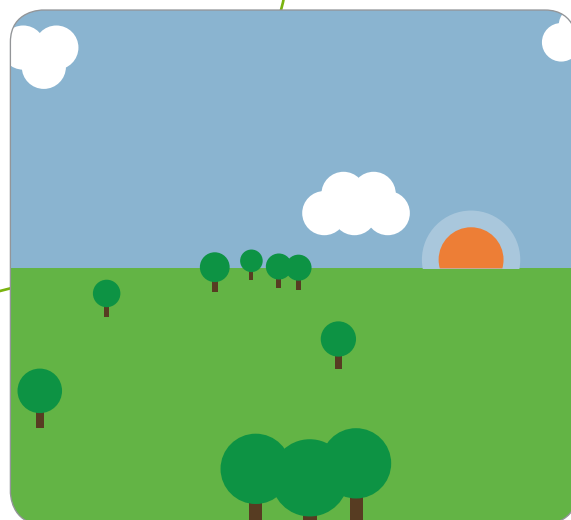
RANO

POŁUDNIE

NOC

WIECZÓR

Ilustracje można wyciąć i wykorzystać do określania aktualnej pory dnia.

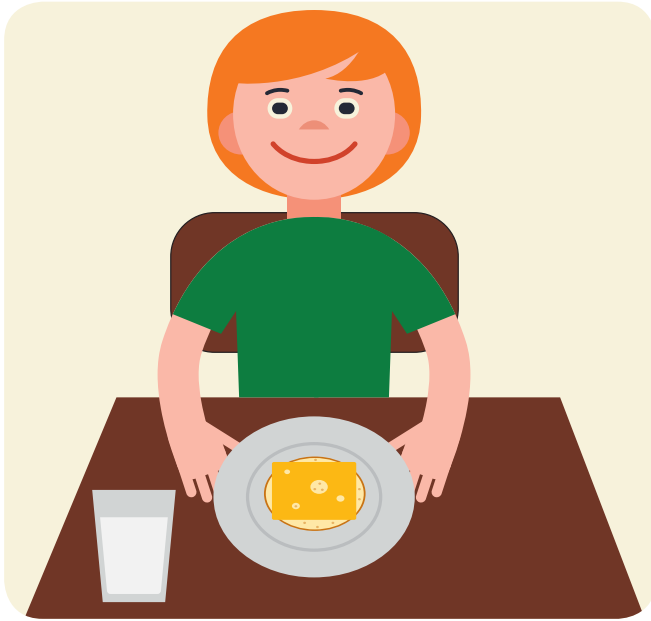
RANO	POŁUDNIE	WIECZÓR	NOC
------	----------	---------	-----

Tytuł karty: Dokonywanie wyboru posiłków zgodnie z porą dnia.

DATA:

Imię dziecka:

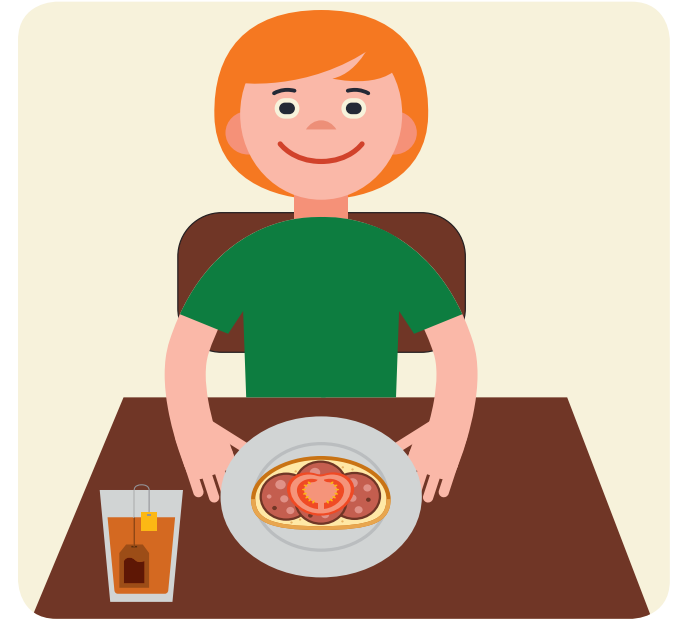
Wklej nazwy posiłków.

ŚNIADANIE

OBIAD

KOLACJA

ŚNIADANIE

OBIAD

KOLACJA

Tytuł karty: Dokonywanie wyboru posiłków zgodnie z porą dnia.

DATA:

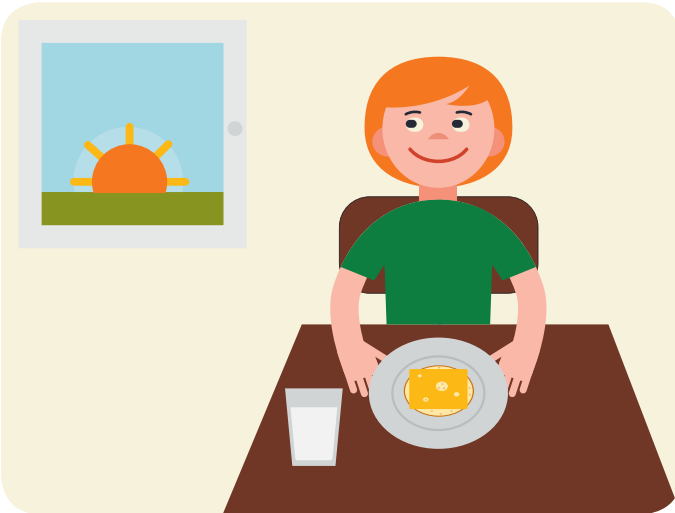
Imię dziecka:

Wklej pory dnia i nazwy posiłków.

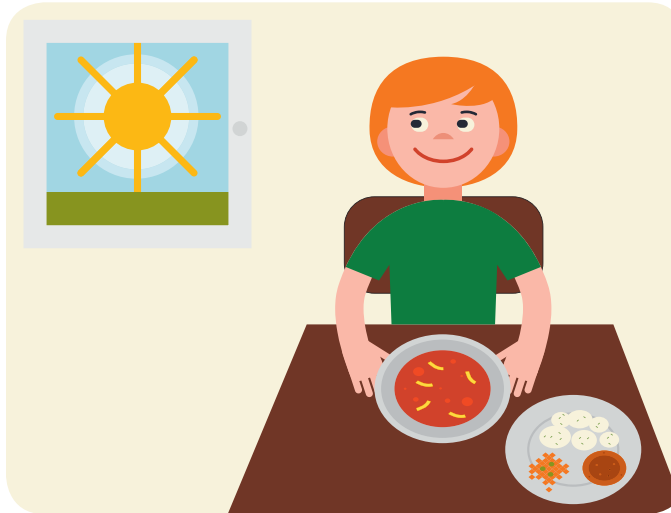
RANO

POŁUDNIE

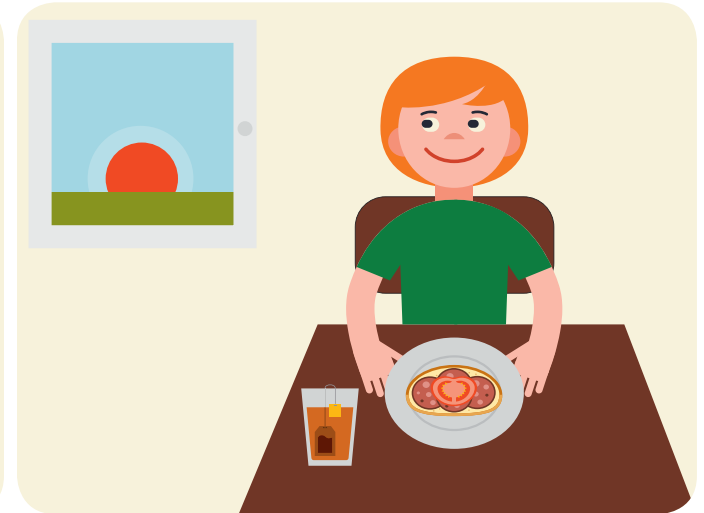
WIECZÓR

ŚNIADANIE

OBIAD

KOLACJA

ŚNIADANIE	OBIAD	KOLACJA
WIECZÓR	RANO	POŁUDNIE

Tytuł karty: Dokonywanie wyboru produktów.

DATA:

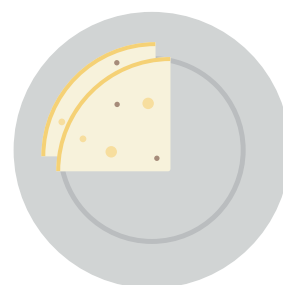
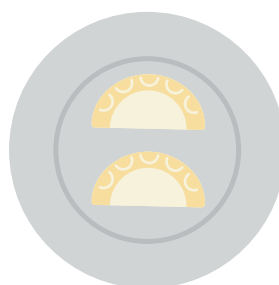
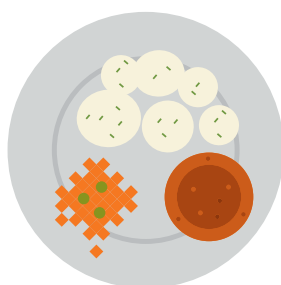
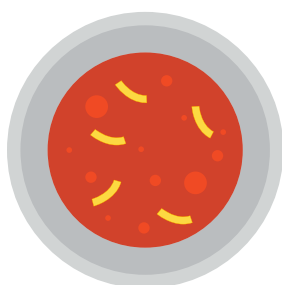
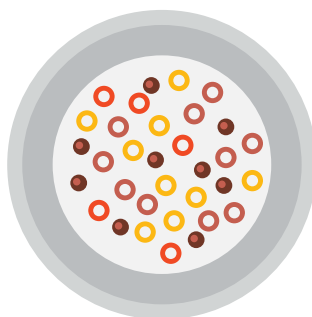
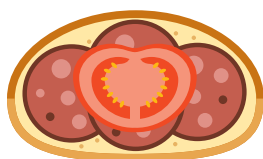
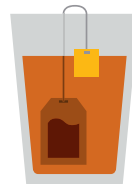
Imię dziecka:

Wklej do tabelki obrazki.**TO JEM:****TO PIJĘ:**

Tytuł karty: Dokonywanie wyboru produktów – elementy do wycięcia.

DATA:

Imię dziecka:

Tytuł karty: Dokonywanie wyboru produktów zgodnie z porą dnia.

DATA:

Imię dziecka:

Wklej obrazki z potrawami, które lubisz jeść.

ŚNIADANIE

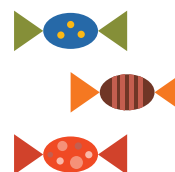
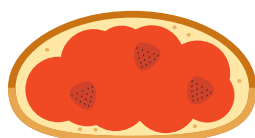
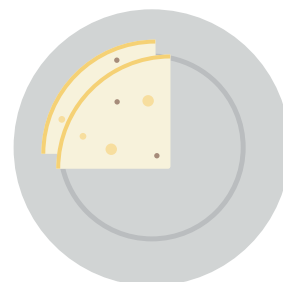
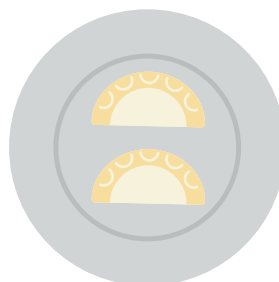
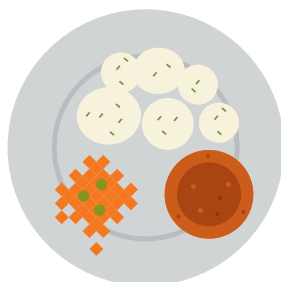
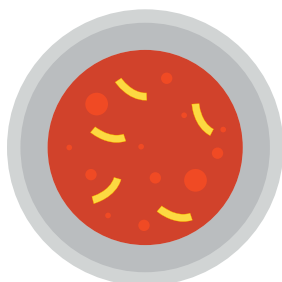
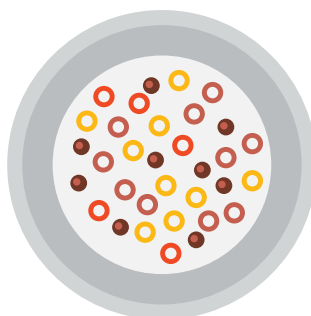
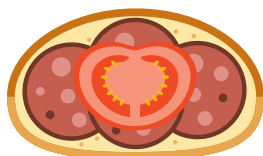
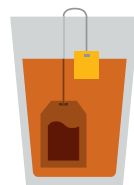
OBIAD

KOLACJA

Tytuł karty: Dokonywanie wyboru produktów zgodnie z porą dnia
– elementy do wycięcia.

DATA:

Imię dziecka:

Tytuł karty: Nazywanie części odzieży.

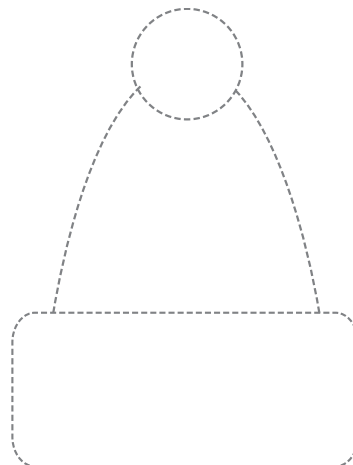
DATA:

Imię dziecka:

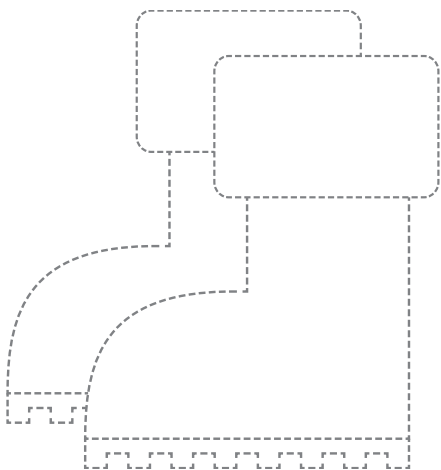
Wklej etykietkę z nazwą ubrania.

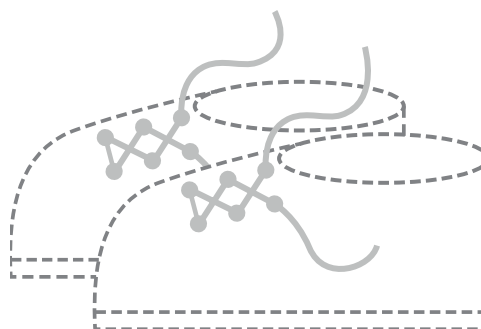
CZAPKA

CZAPKA

BUTY

BUTY

CZAPKA

CZAPKA

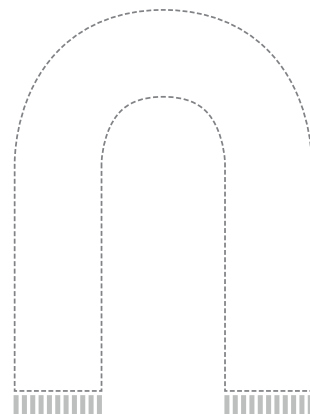
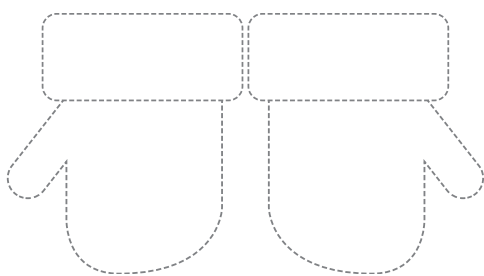
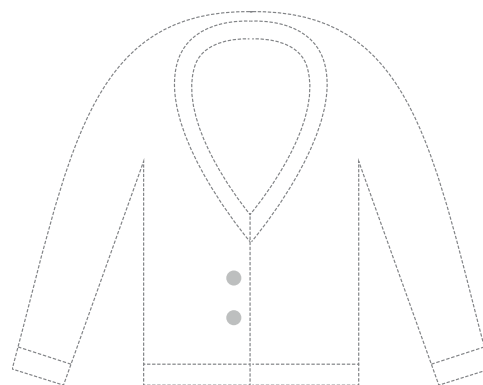
BUTY

BUTY

Tytuł karty: Nazywanie części odzieży.

DATA:

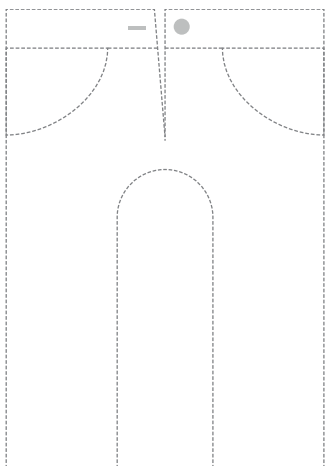
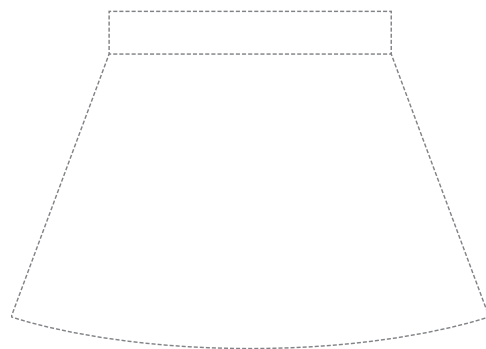
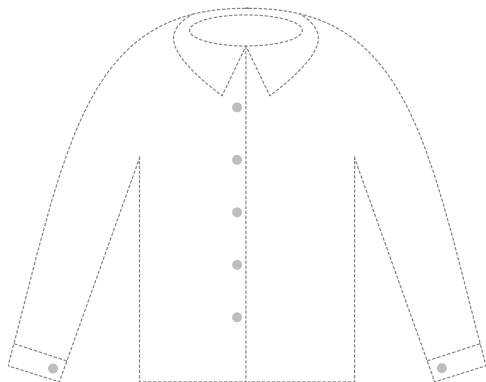
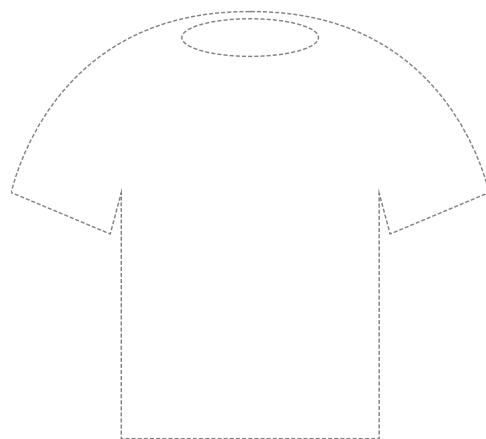
Imię dziecka:

Wklej etykietkę z nazwą ubrania.**KURTKA****SZALIK****RĘKAWICZKI****SWETER****KURTKA****SZALIK****RĘKAWICZKI****SWETER**

Tytuł karty: Nazywanie części odzieży.

DATA:

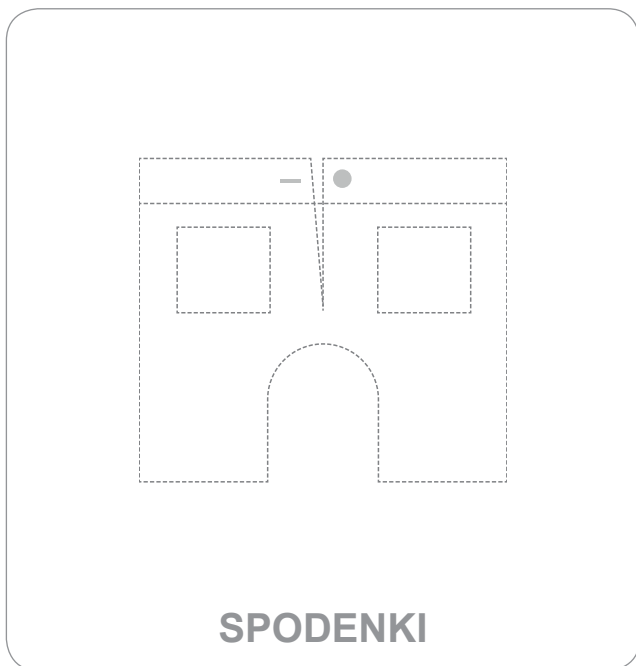
Imię dziecka:

Wklej etykietkę z nazwą ubrania.**SPODNIE****SPÓDNICA****KOSZULA****KOSZULKA****SPODNIE****SPÓDNICA****KOSZULA****KOSZULKA**

Tytuł karty: Nazywanie części odzieży.

DATA:

Imię dziecka:

Wklej etykietkę z nazwą ubrania.

Dodatkowe zadania:

Wytnij ubrania. Wskaż, co dzisiaj masz na sobie.

Pomaluj ubrania na ulubiony kolor.

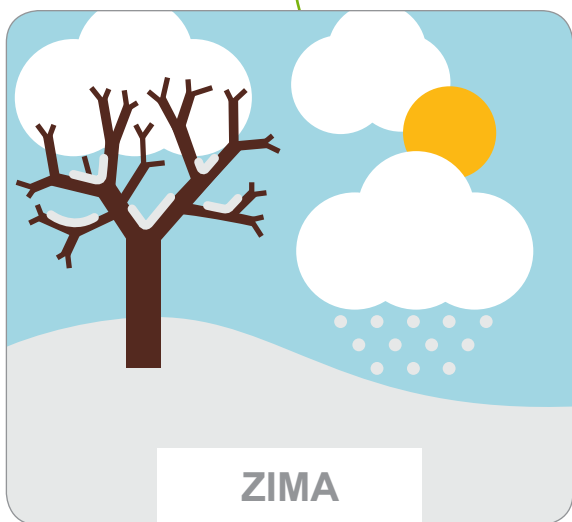
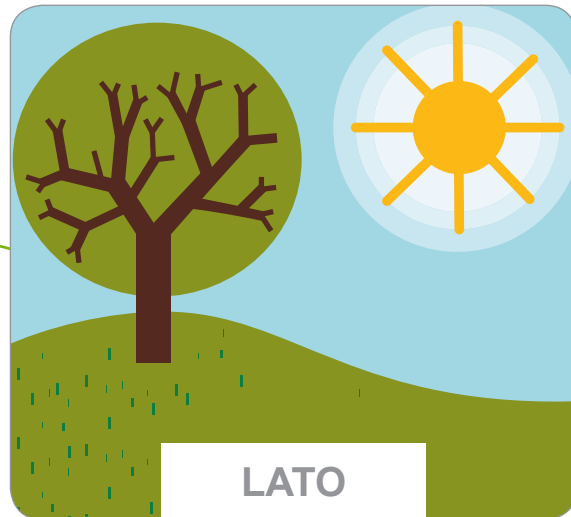
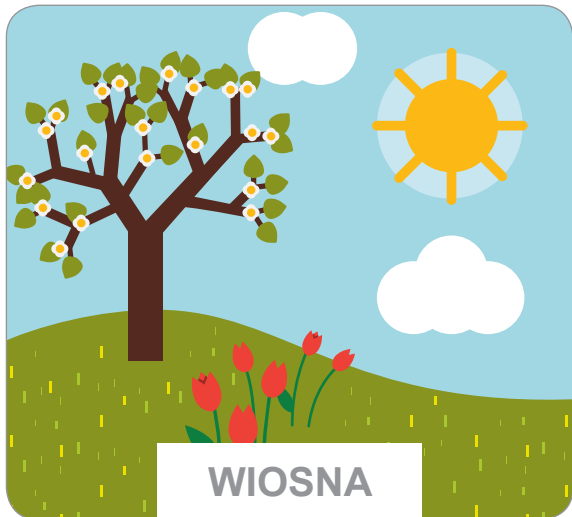
Które ubrania lubisz zakładać?

BLUZKA**BLUZA****SPODENKI****SKARPETKI**

Tytuł karty: Dobieranie odzieży stosownie do pory roku i pogody.
 Imię dziecka:

DATA:

Nazwij pory roku. Wklej etykiety i dzieci w odpowiednie miejsca.

WIOSNA	LATO	JESIEŃ	ZIMA
--------	------	--------	------

Tytuł karty: Higiena osobista – w łazience.

DATA:

Imię dziecka:

Wklej etykiety z nazwami. Podpisz obrazek etykietką.

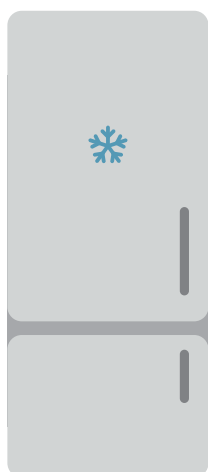
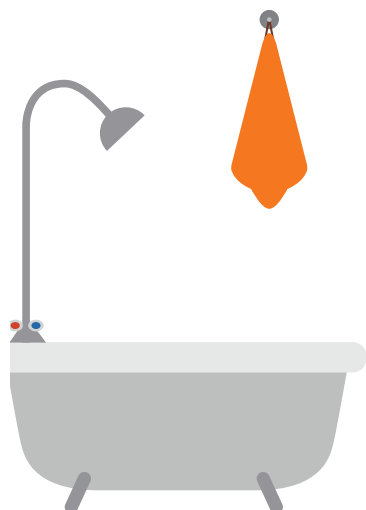
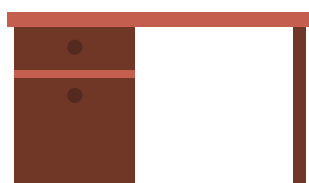
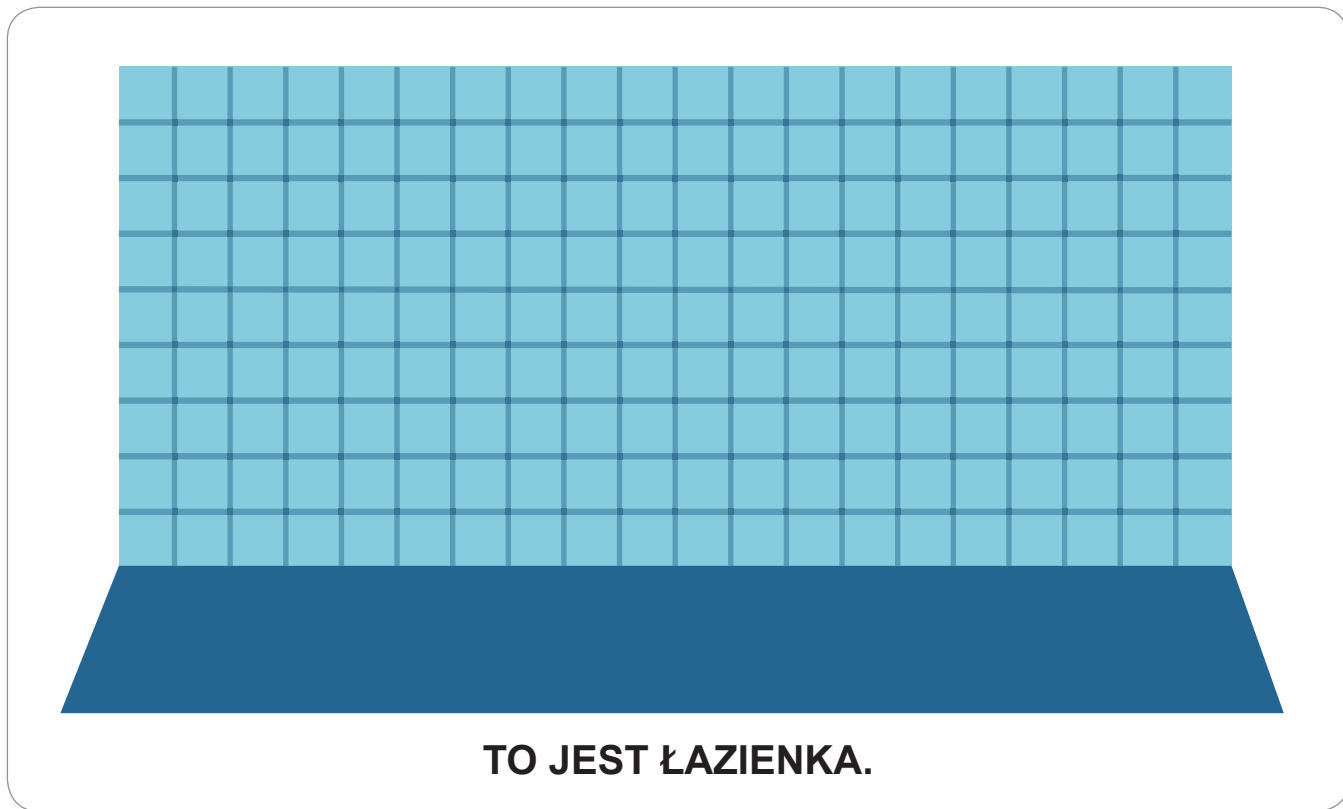
WANNA	PRYSZNIC	UMYWALKA	SEDES	LUSTRO	WIESZAK
TO JEST ŁAZIENKA.					

Tytuł karty: Higiena osobista – w łazience.

DATA:

Imię dziecka:

Wybierz elementy, które pasują do łazienki. Wklej na obrazek.

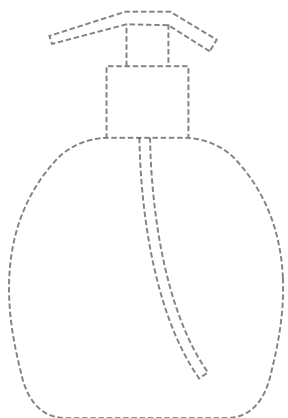

Tytuł karty: Higiena osobista – przybory toaletowe.

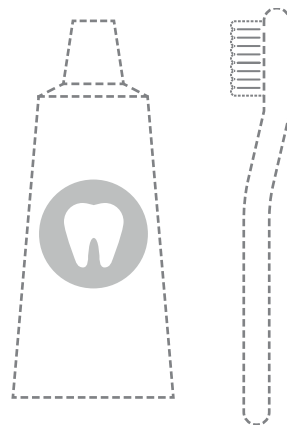
DATA:

Imię dziecka:

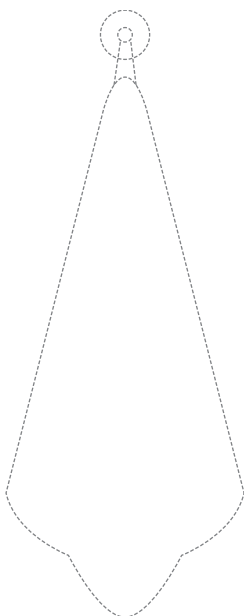
Wklej etykiety z nazwami przyborów toaletowych. Narysuj przybory. Pokoloruj .

MYDŁO

PASTA I SZCZOTKA

RĘCZNIK

SZAMPON

MYDŁO

PASTA I SZCZOTKA

RĘCZNIK

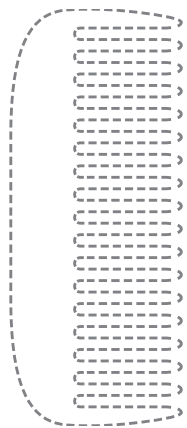
SZAMPON

Tytuł karty: Higiena osobista – przybory toaletowe.

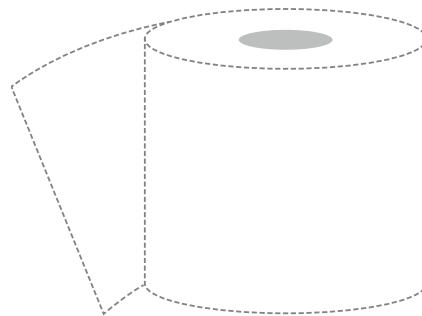
DATA:

Imię dziecka:

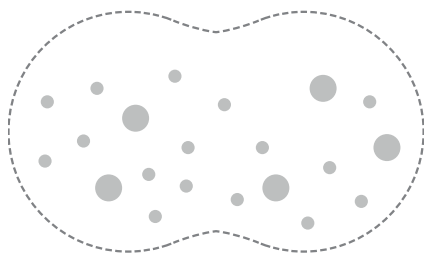
Wklej etykiety z nazwami przyborów toaletowych. Narysuj przybory. Pokoloruj .

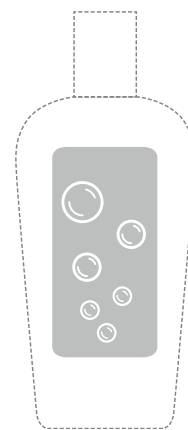
GRZEBIEŃ

PAPIER TOALETOWY

GĄBKA

PŁYN DO KĄPIELI

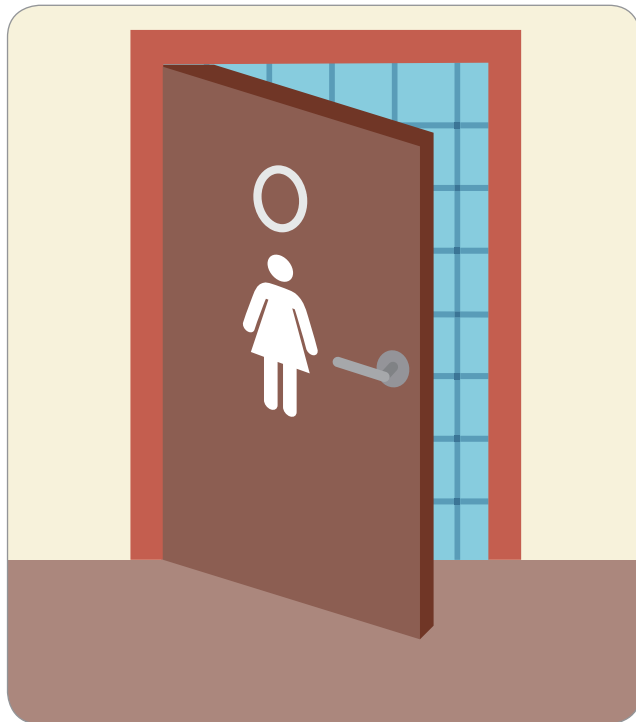
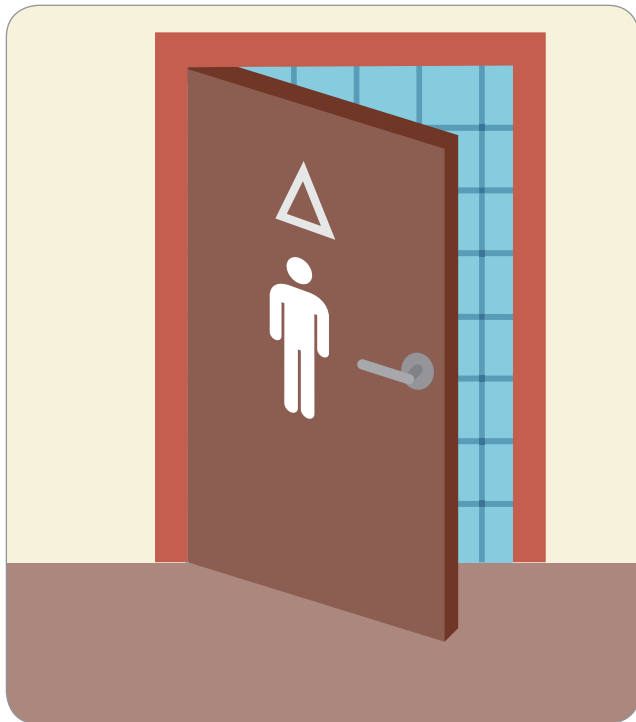

	GRZEBIEŃ	PAPIER TOALETOWY
GĄBKA	PŁYN DO KĄPIELI	

Tytuł karty: Opanowanie nawyków higienicznych – symbole.
Imię dziecka:

DATA:

Pomóż dzieciom wejść do toalety. Wklej właściwe znaczki.

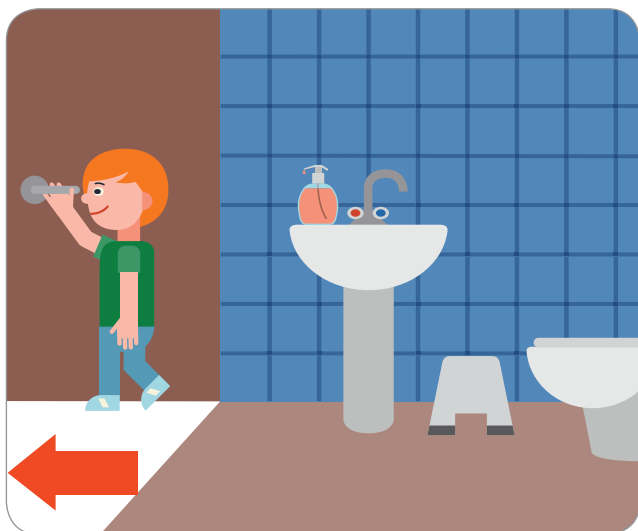
Tytuł karty: Planowanie nawyków higienicznych (toaleta, mycie rąk).

DATA:

Imię dziecka:

Wytnij obrazki. Ułóż historyjkę w dobrej kolejności. Co robi dziecko?

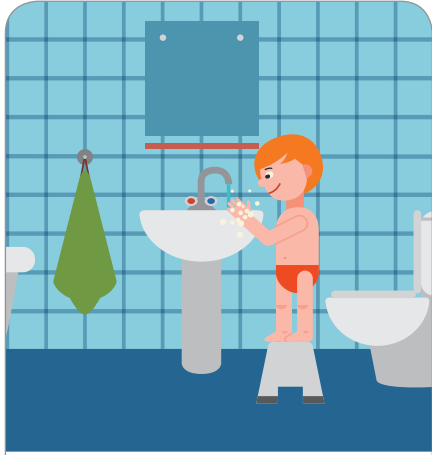

Tytuł karty: Stosowanie zabiegów higienicznych: mycie, wycieranie twarzy i ciała.

DATA:

Imię dziecka:

Wklej podpisz pod czynnościami. Dobierz obrazki w pary.

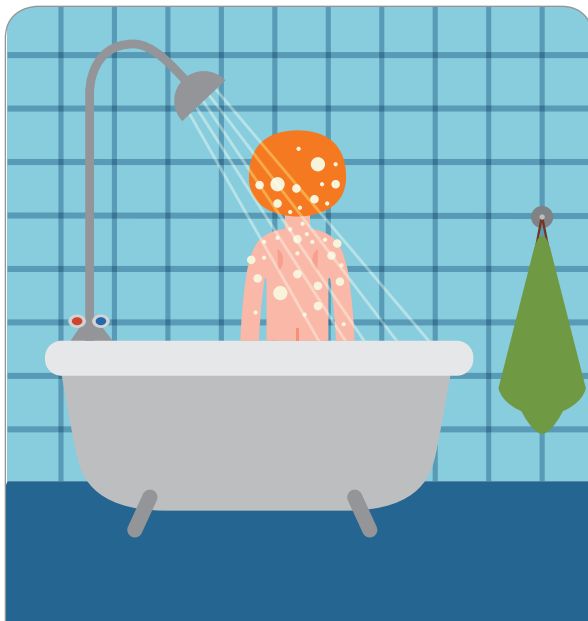
MYJE RĘCE.

MYJE TWARZ.

MYJE NOGI.

KĄPIE SIĘ POD PRYSZNICEM.

KĄPIE SIĘ W WANNIE.

MYJE RĘCE.

MYJE TWARZ.

MYJE NOGI.

KĄPIE SIĘ W WANNIE.

KĄPIE SIĘ POD PRYSZNICEM.

Tytuł karty: Stosowanie zabiegów higienicznych: mycie, wycieranie twarzy i ciała. DATA:
 Imię dziecka:

Wklej podpisz pod czynnościami. Dobierz obrazki w pary.

WYCIERA RĘCE.

WYCIERA TWARZ.

WYCIERA NOGI.

WYCIERA CIAŁO.

Dodatkowe ćwiczenia – potrzebna karta 30:

Pokaż, czego potrzebujesz do umycia twarzy. Jak to zrobisz?

Pokaż, czego potrzebujesz do umycia zębów. Jak to zrobisz?

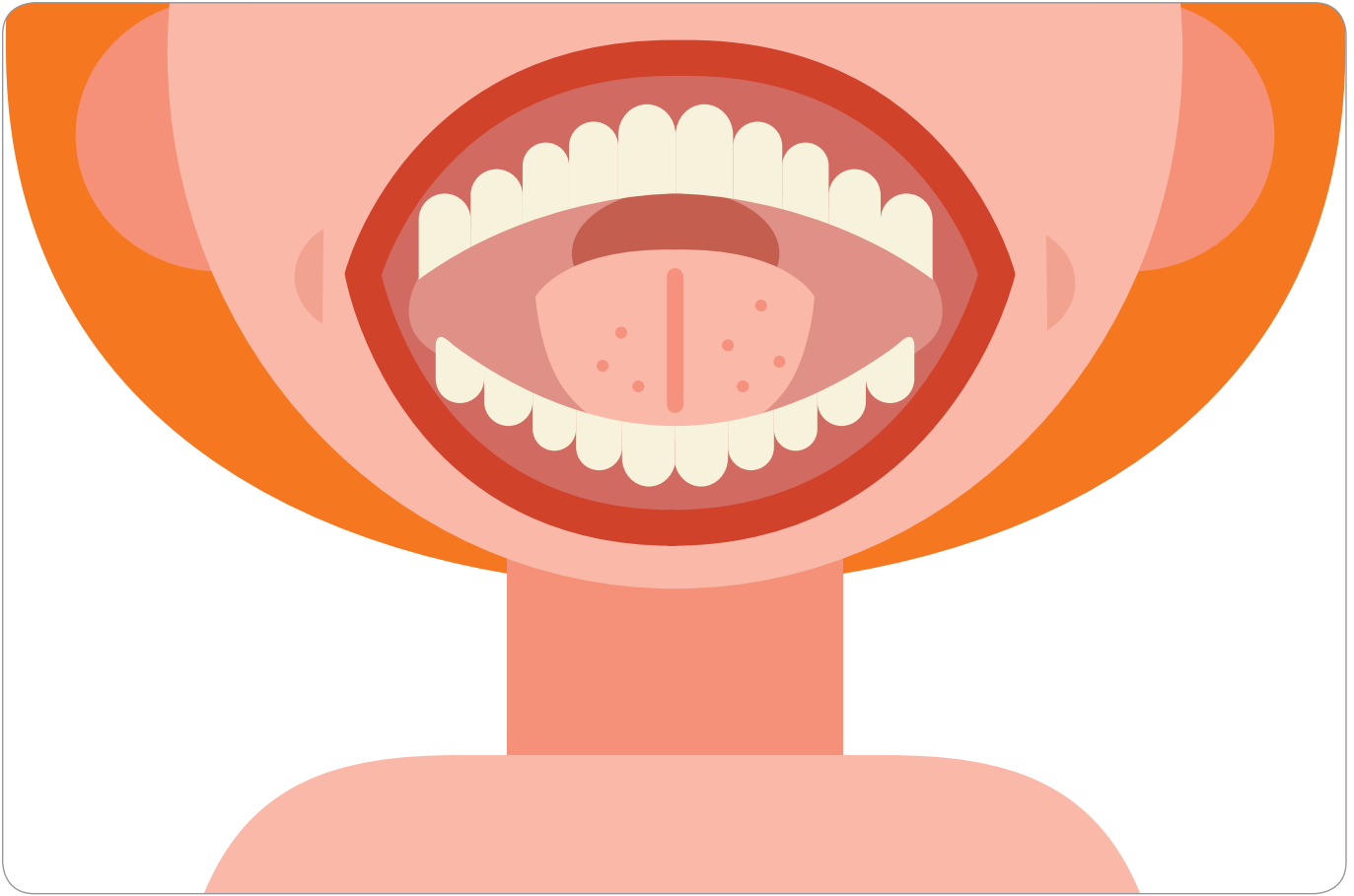
WYCIERA RĘCE.	WYCIERA TWARZ.	WYCIERA NOGI.
WYCIERA CIAŁO.	WYCIERA CIAŁO.	

Tytuł karty: Nauka dbania o higienę jamy ustnej.

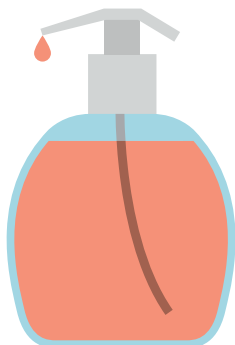
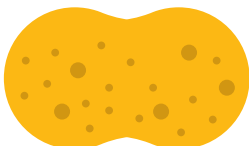
DATA:

Imię dziecka:

Wskaż, czego potrzebujesz do mycia zębów. Pokaż, jak myjesz zęby.

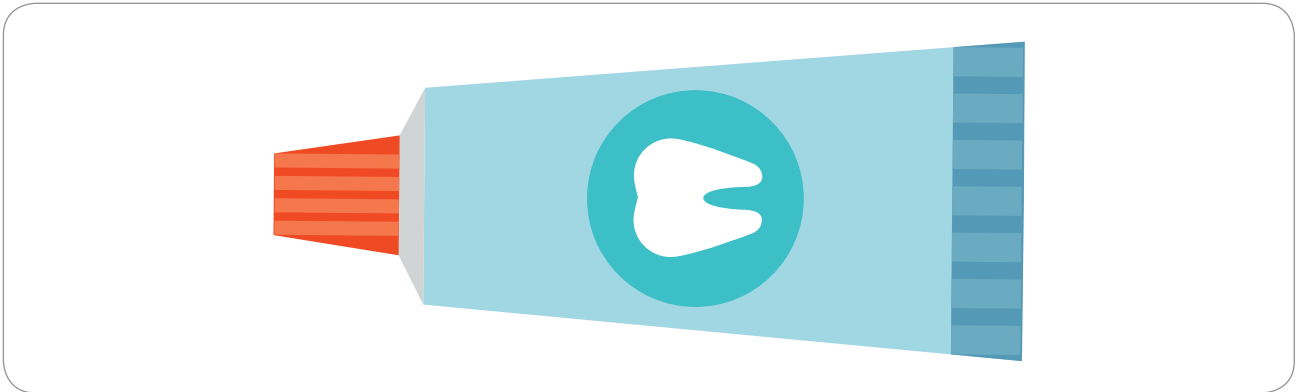

Dodatkowe zadania: Wytnij buzię, kubeczek, pastę i szczotkę z następnej strony. Możesz je przykleić w swojej łazience obok lustra.

Tytuł karty: Nauka dbania o higienę jamy ustnej.
Imię dziecka:

DATA:

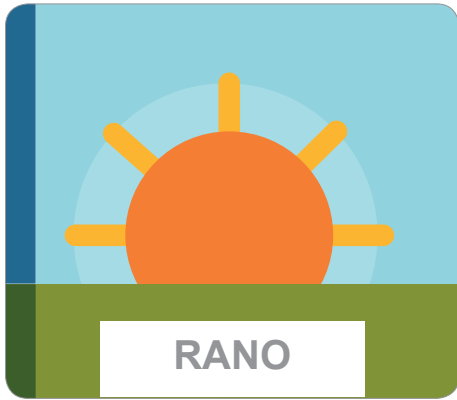

Tytuł karty: Stosowanie zabiegów higienicznych w ciągu dnia.

DATA:

Imię dziecka:

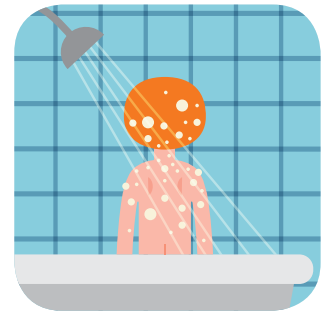
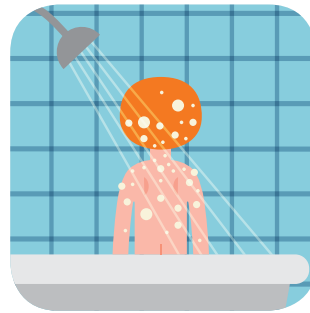
Wklej obrazki w odpowiednie miejsca.

Tytuł karty: Stosowanie zabiegów higienicznych w ciągu dnia – elementy do wycięcia.

DATA:

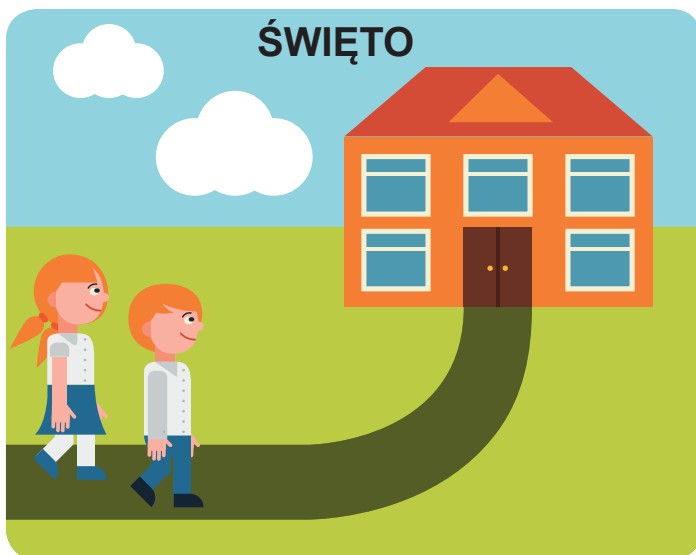
Imię dziecka:

Tytuł karty: Dobieranie odzieży stosownie do sytuacji, okoliczności, pory.
Imię dziecka:

DATA:

Zobacz, co robią dzieci. Jak są ubrane?

SEN

Tytuł karty: Dobieranie odzieży stosownie do sytuacji, okoliczności, pory.
Imię dziecka: _____

DATA: _____

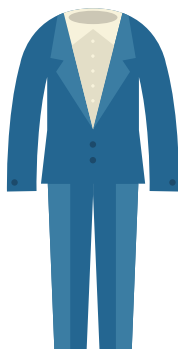
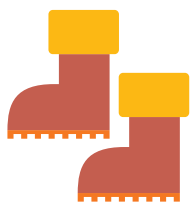
Dopasuj ubrania do sytuacji.

Tytuł karty: Dobieranie odzieży stosownie do sytuacji, okoliczności, pory
– elementy do wycięcia.

DATA:

Imię dziecka:

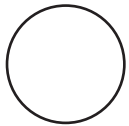
Tytuł karty: Rozpoznawanie stanów emocjonalnych u siebie i innych osób.

DATA:

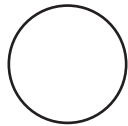
Imię dziecka:

Wklej etykiety.

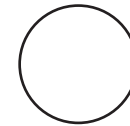
WESOŁO MI.

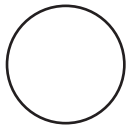
SMUTNO MI.

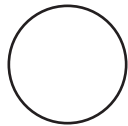
DZIWIĘ SIĘ.

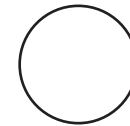
WSTYDZĘ SIĘ.

BOJĘ SIĘ.

DOBRZE MI.

WESOŁO MI.

SMUTNO MI.

DZIWIĘ SIĘ.

WSTYDZĘ SIĘ.

BOJĘ SIĘ.

DOBRZE MI.

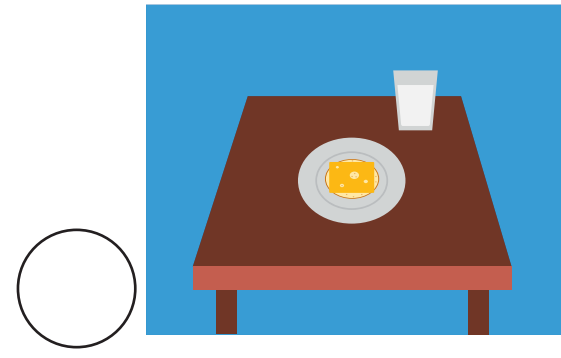
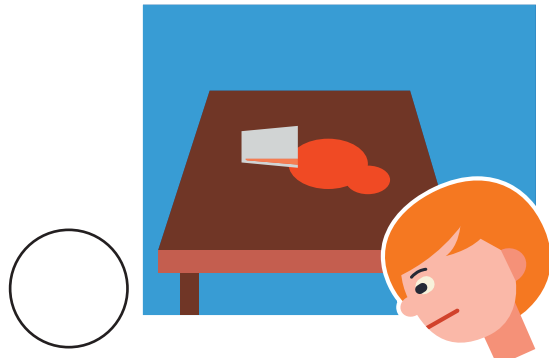
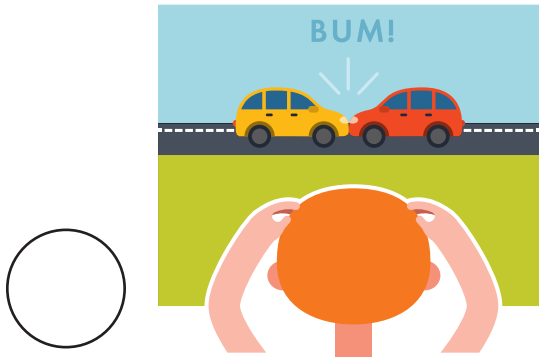
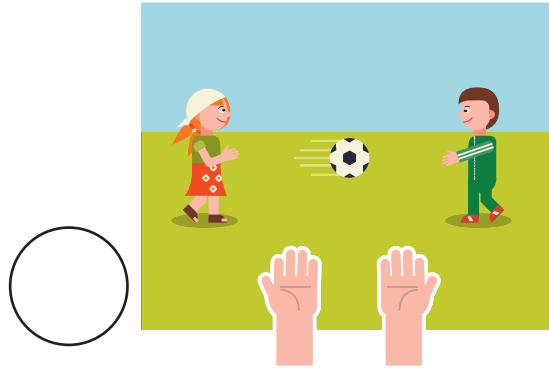
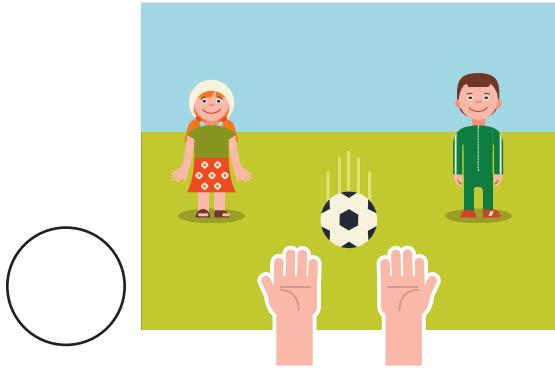

Tytuł karty: Rozpoznawanie stanów emocjonalnych u siebie i innych osób.

DATA:

Imię dziecka:

Jak się czujesz w takiej sytuacji? Wklej buźkę.

Tytuł karty: Rozpoznawanie stanów emocjonalnych u siebie i innych osób.

DATA:

Imię dziecka:

KALENDARZ UCZUĆ

	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
							

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
--------------	--------	-------	----------	--------	--------	-----------

Tytuł karty: Nazywanie członków swojej rodziny.

Imię dziecka:

DATA:

Wklej etykiety z nazwami.

RODZINA

BABCIA DZIADEK MAMA DZIECKO TATA DZIADEK BABCIA

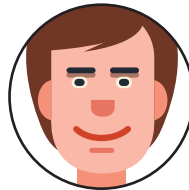
DZIECKO

DZIECKO

MAMA

TATA

BABCIA

BABCIA

DZIADEK

DZIADEK

DZIECKO	MAMA	BABCIA	DZIADEK
DZIECKO	TATA	BABCIA	DZIADEK
RODZINA			

Tytuł karty: Nazywanie członków swojej rodziny.

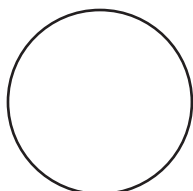
DATA:

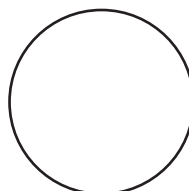
Imię dziecka:

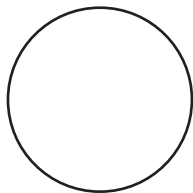
Wklej etykiety z nazwami.

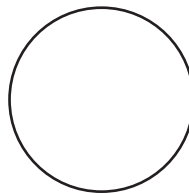
MOJA RODZINA

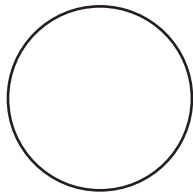
miejsce na wklejenie zdjęcia rodziny ucznia

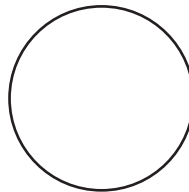

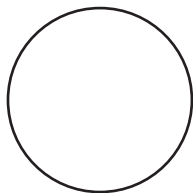

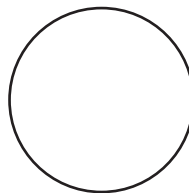

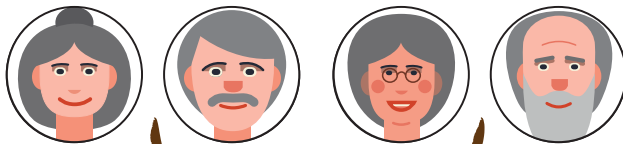
MOJA RODZINA	MOJA MAMA	MOJA BABCIA	MÓJ DZIADEK
TO JA	MÓJ TATA	MOJA BABCIA	MÓJ DZIADEK

Tytuł karty: Nazywanie członków swojej rodziny i rozumienie ich ról.
Imię dziecka:

DATA:

RODZINA

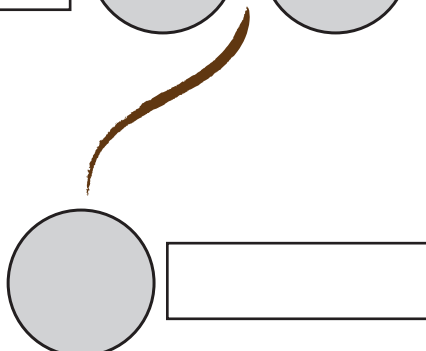
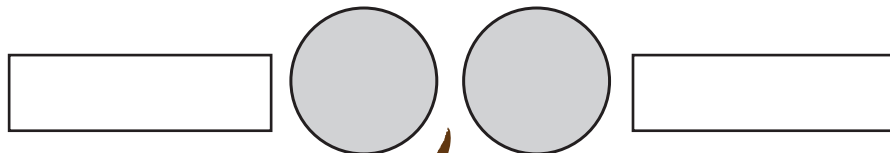
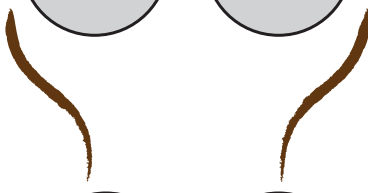
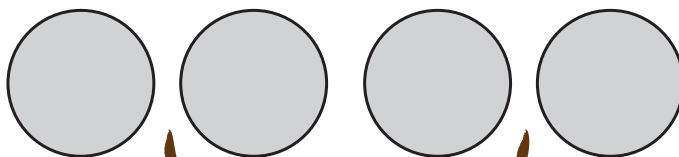
(BABCIA, DZIADEK) (BABCIA, DZIADEK) DZIADKOWIE

(MAMA, TATA) RODZICE

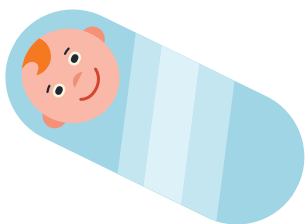
DZIECKO

Tytuł karty: Nazywanie członków swojej rodziny i rozumienie ich ról.

DATA:

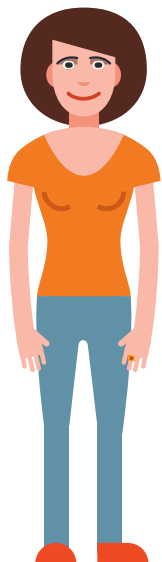
Imię dziecka:

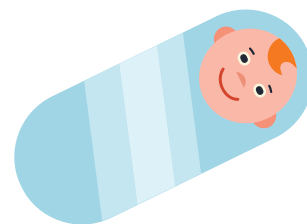
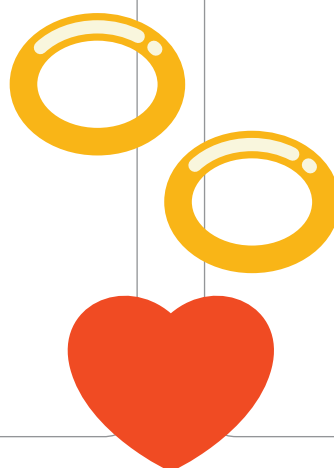
DZIECKO

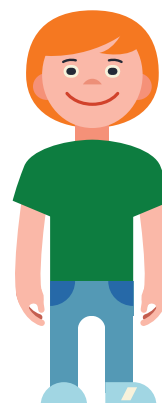
DZIEWCZYNIKA

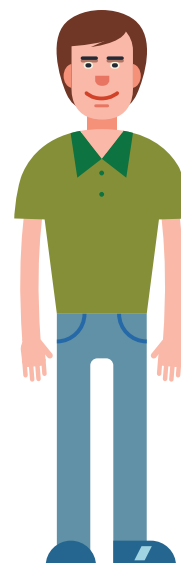
PANI – MAMA

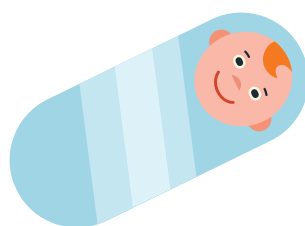
DZIECKO

CHŁOPIEC

PAN – TATA

DZIECKO

Tytuł karty: Nazywanie członków swojej rodziny i rozumienie ich ról.

DATA:

Imię dziecka:

*zdjęcie mamy,
kiedy była dzieckiem*

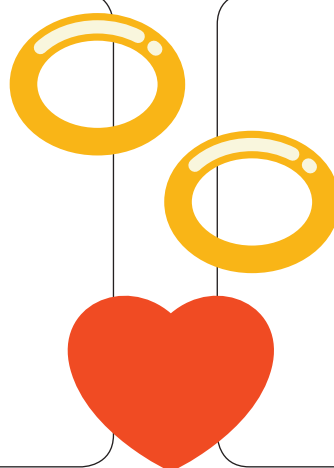
*zdjęcie taty,
kiedy był dzieckiem*

*zdjęcie mamy,
kiedy była dziewczynką*

*zdjęcie taty,
kiedy był chłopcem*

*zdjęcie
dorosłej mamy*

*zdjęcie
dorosłego taty*

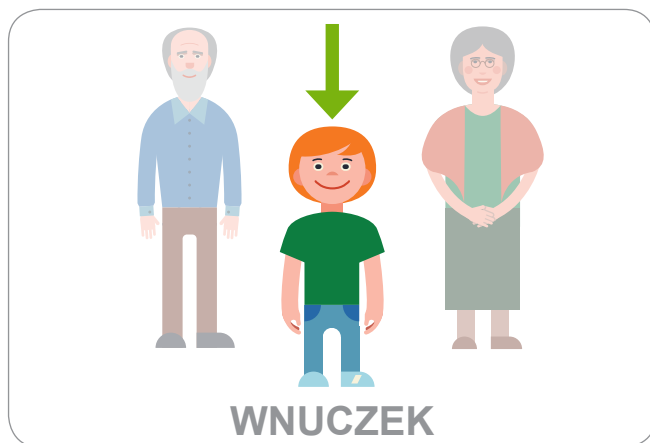
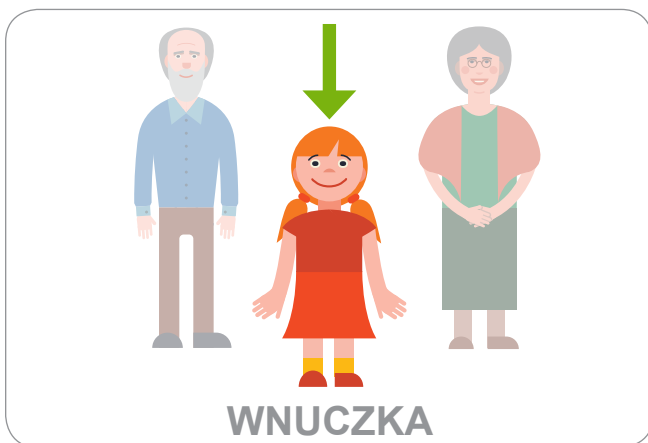
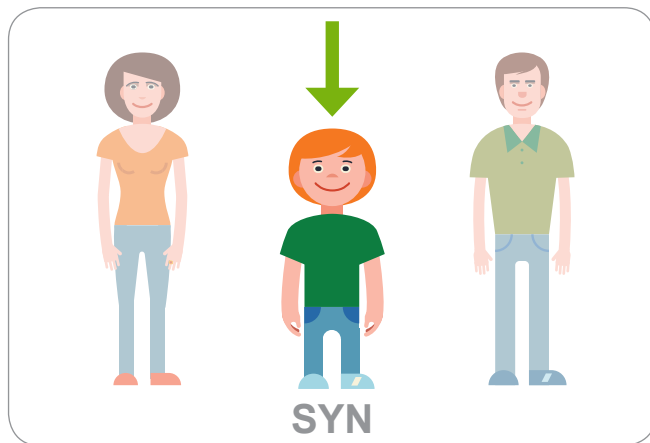
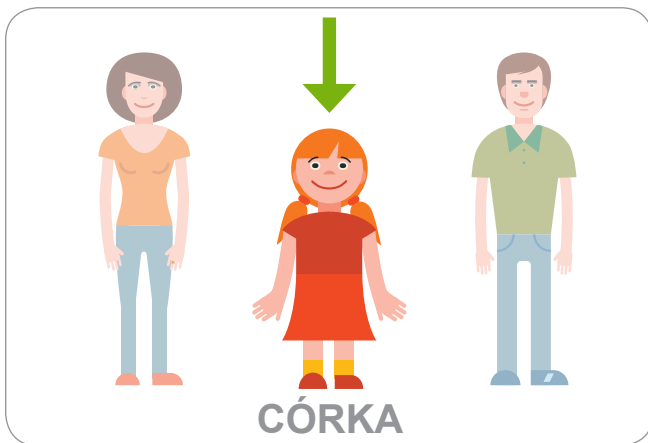
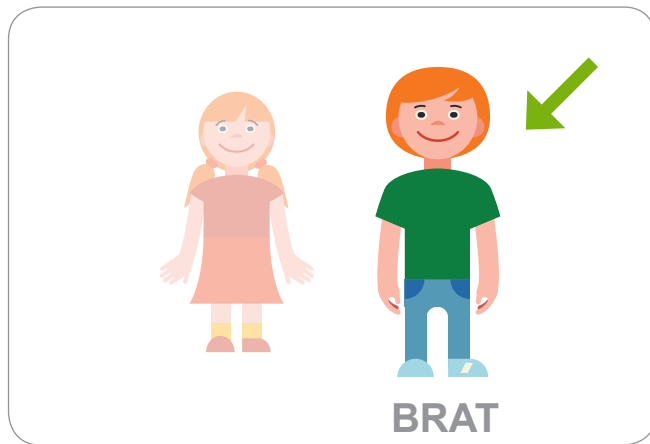
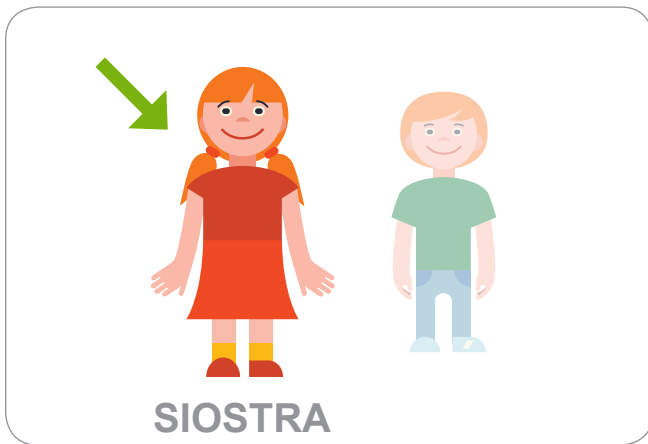
DZIECKO – JA

Tytuł karty: Określanie swojego miejsca w rodzinie (jestem dzieckiem, bratem, siostrą, jedynaczką, wnuczką itp.).

DATA:

Imię dziecka:

Wklej nazwy.

CÓRKA

SYN

SIOSTRA

BRAT

WNUCZKA

WNUCZEK

Tytuł karty:	Określanie swojego miejsca w rodzinie (jestem dzieckiem, bratem, siostrą, jedynaczką, wnuczką itp.).	DATA:
Imię dziecka:		

Wklej zdjęcia.

TO JA.

.....

**JESTEM SYNEM./
JESTEM CÓRKĄ.**

miejsce na wklejenie zdjęcia rodziców i dziecka

**JESTEM SIOSTRĄ./
JESTEM BRATEM.**

miejsce na wklejenie zdjęcia rodzeństwa

**JESTEM JEDYNAKIEM./
JESTEM JEDYNACZKĄ.**

miejsce na wklejenie zdjęcia dziecka

JESTEM WNUCZKĄ.

miejsce na wklejenie zdjęcia dziecka z dziadkami

JESTEM WNUCZKIEM.

miejsce na wklejenie zdjęcia dziecka z dziadkami

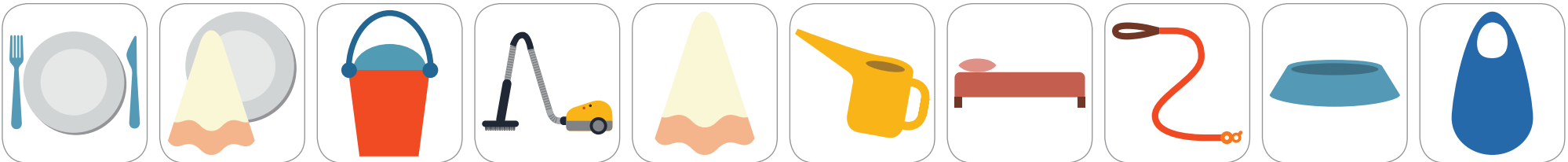
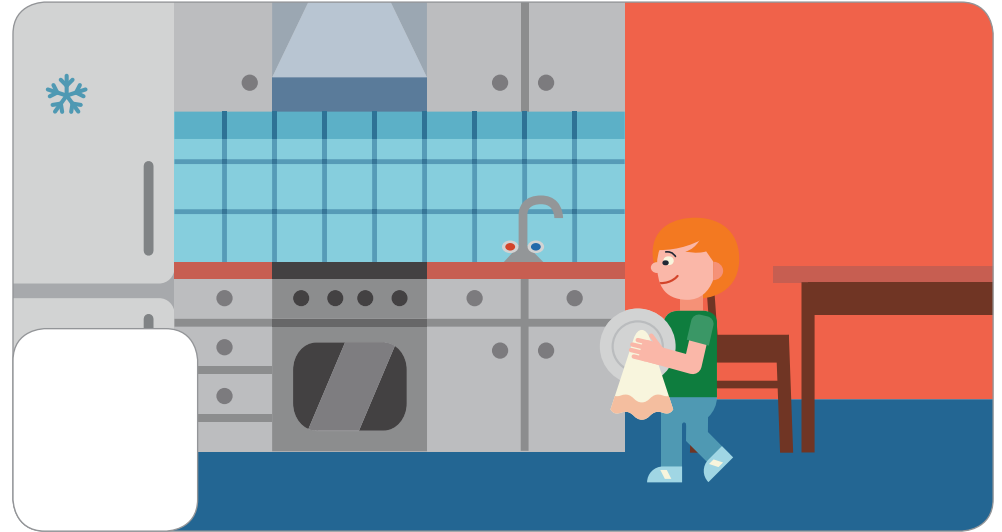
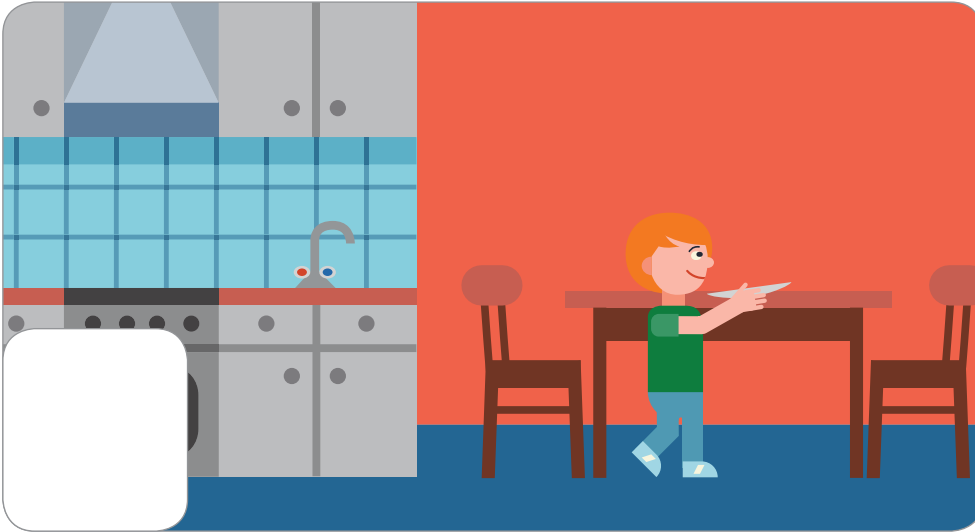
TO JA.	JESTEM WNUCZKĄ.	JESTEM WNUCZKIEM.
JESTEM JEDYNAKIEM.	JESTEM CÓRKĄ.	JESTEM SYNEM.
JESTEM BRATEM.	JESTEM SIOSTRĄ.	JESTEM JEDYNACZKĄ.

Tytuł karty: | Udział w zajęciach w domu, obowiązki domowe.

DATA:

Imię dziecka: |

Wklej symbole.

Tytuł karty: | Udział w zajęciach w domu, obowiązki domowe.

DATA:

Imię dziecka: |

Wklej symbole.

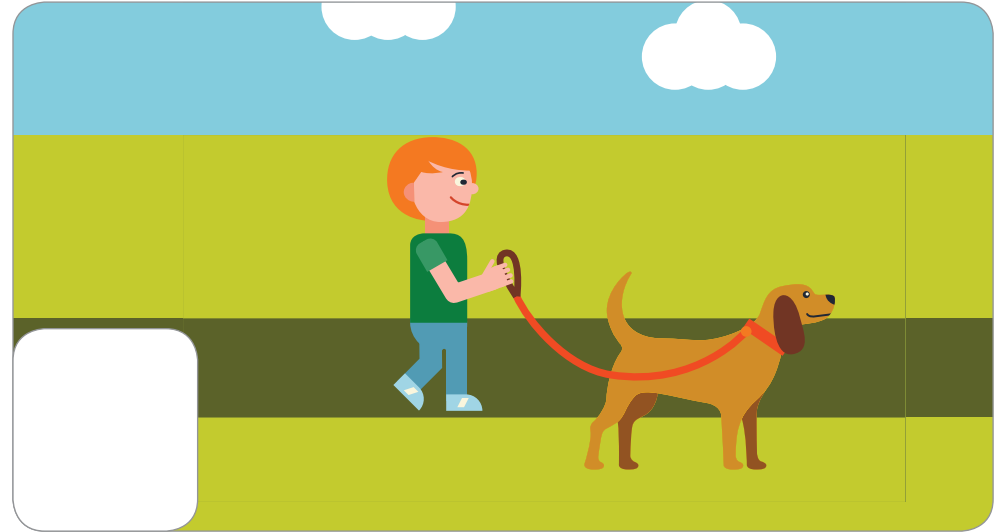
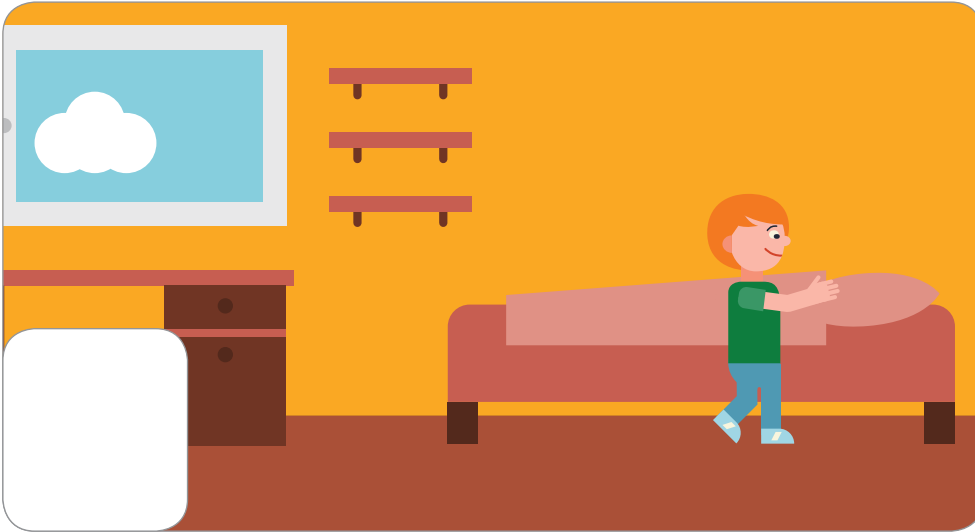

Tytuł karty: | Udział w zajęciach w domu, obowiązki domowe.

DATA:

Imię dziecka: |

Wklej symbole.

Tytuł karty: | Udział w zajęciach w domu, obowiązki domowe.

DATA:

Imię dziecka: |

Co robisz w domu? Wytnij symbole i wklej w kolejnych dniach tygodnia.

MOJE DOMOWE OBOWIĄZKI

PONIEDZIAŁEK

WTOREK

ŚRODA

CZWARTEK

PIĄTEK

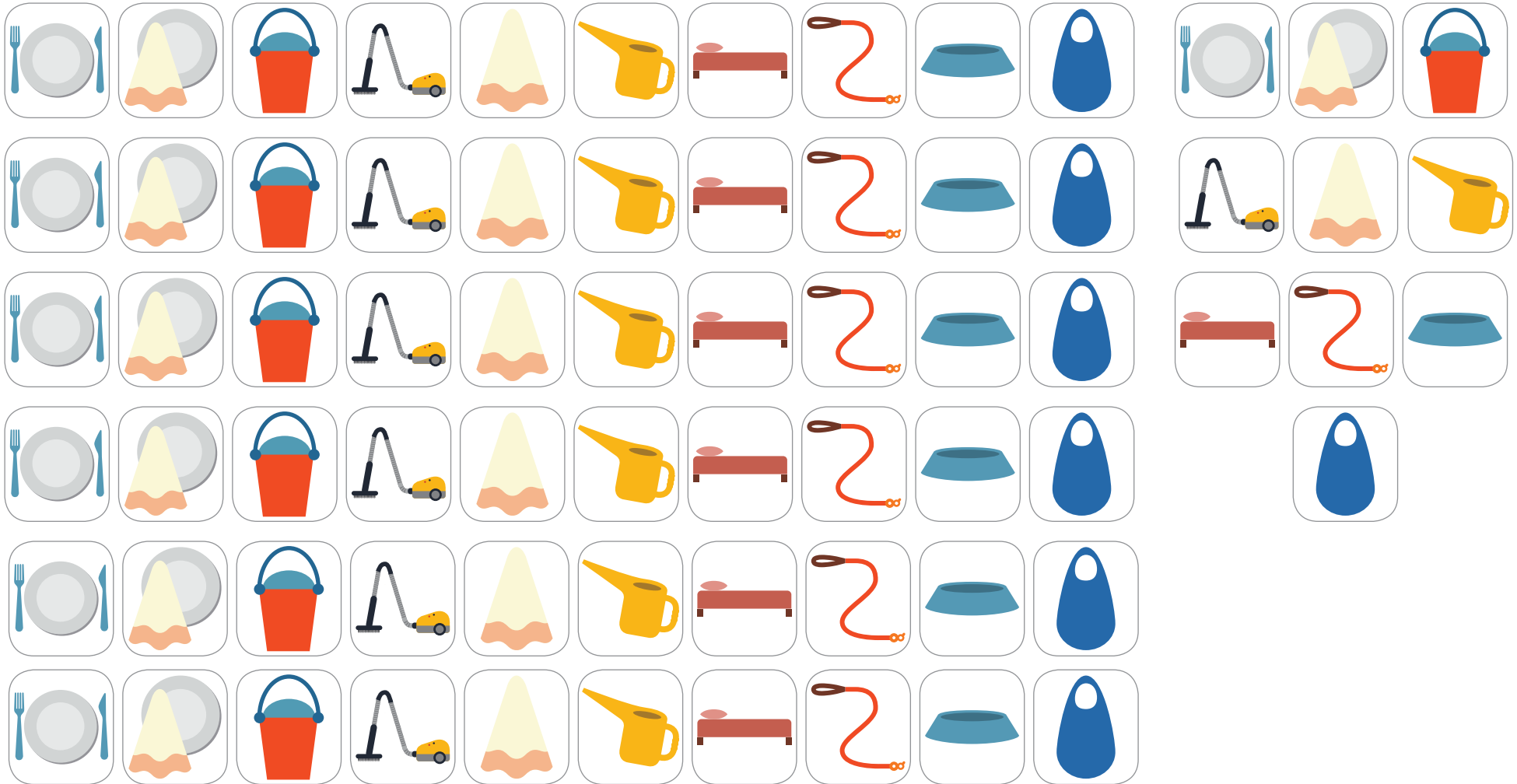
SOBOTA

NIEDZIELA

Tytuł karty: | Udział w zajęciach w domu, obowiązki domowe.

DATA:

Imię dziecka: |

Tytuł karty: | Udział w świętach i tradycjach rodzinnych.

Imię dziecka: |

DATA:

Znajdź w kalendarzu datę twoich urodzin. Uzupełnij kartkę z kalendarza.

wklej miesiąc

miejsce na
wklejenie daty

wklej dzień tygodnia

Wybierz obrazek, wklej miesiąc i dzień tygodnia, które pasują do kartki z kalendarza.

wklej miesiąc

26

DZIEŃ MATKI

wklej dzień tygodnia

wklej miesiąc

23

DZIEŃ OJCA

wklej dzień tygodnia

Tytuł karty: | Udział w świętach i tradycjach rodzinnych.

DATA:

Imię dziecka: |

wklej miesiąc

miejsce na wklejenie daty

DZIEŃ BABCI

wklej dzień tygodnia

wklej miesiąc

miejsce na wklejenie daty

DZIEŃ DZIADKA

wklej dzień tygodnia

Dziecko może dodatkowo ozdobić kartki z kalendarza poniższymi rysunkami.

Tytuł karty: Udział w świętach i tradycjach rodzinnych.

DATA:

Imię dziecka: _____

STYCZEŃ	STYCZEŃ	STYCZEŃ	1	2	3	4
LUTY	LUTY	LUTY	5	6	7	8
MARZEC	MARZEC	MARZEC	9	10	11	12
KWIECIEŃ	KWIECIEŃ	KWIECIEŃ	13	14	15	16
MAJ	MAJ	MAJ	17	18	19	20
CZERWIEC	CZERWIEC	CZERWIEC	21	22	23	24
LIPIEC	LIPIEC	LIPIEC	25	26	27	28
SIERPIEŃ	SIERPIEŃ	SIERPIEŃ	29	30	21	22
WRZESIEŃ	WRZESIEŃ	WRZESIEŃ	23	26		
PAŹDZIERNIK	PAŹDZIERNIK	PAŹDZIERNIK				
LISTOPAD	LISTOPAD	LISTOPAD				
GRUDZIEŃ	GRUDZIEŃ	GRUDZIEŃ				

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA

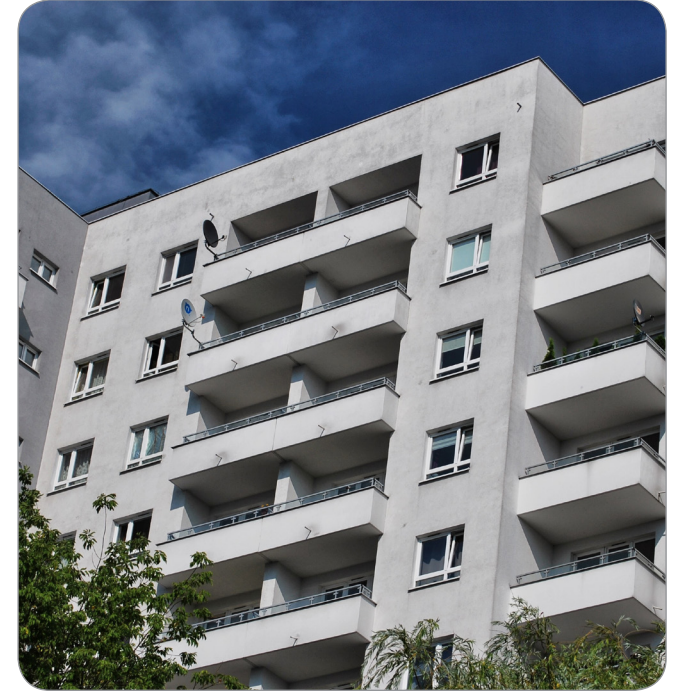
Tytuł karty: Korzystanie z adresu domowego.

DATA:

Imię dziecka:

Wskaż swój dom.

*miejsce na wklejenie zdjęcia
domu ucznia*

Wskaż swój adres. Wytnij i wklej pod zdjęciem swojego domu.

Nauczyciel przygotowuje 3 etykietki z adresami – jeden z nich jest adresem ucznia.

Tytuł karty: Korzystanie z adresu domowego.

DATA:

Imię dziecka:

Wskaż swoją ulicę i swój dom. Wklej nazwę ulicy.

*zdjęcie ulicy, pozostawione miejsce
na wklejenie etykiety z nazwą ulicy*

*zdjęcie ulicy, przy której mieszka uczeń,
pozostawione miejsce na wklejenie
etykiety z nazwą ulicy*

Nauczyciel przygotowuje etykiety z nazwami ulic.

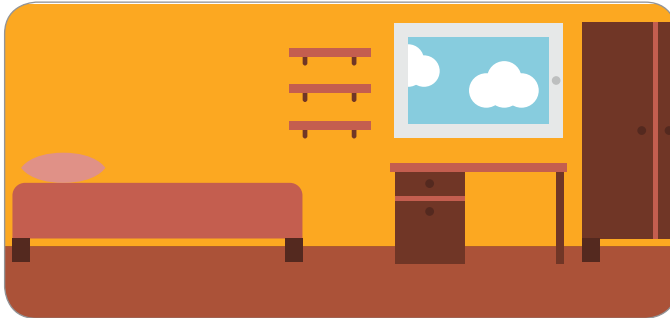
Tytuł karty: | Poznawanie rodzaju i funkcji pomieszczeń w domu.

DATA:

Imię dziecka: |

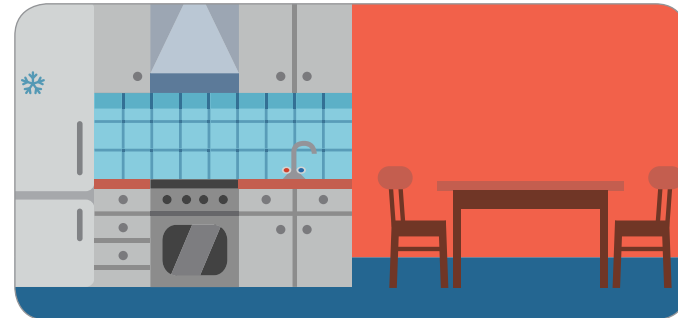
Dopasuj czynności do pomieszczeń w domu – obrazki są na następnej stronie.

*miejsce na
wklejenie obrazka
z dzieckiem*

*miejsce na
wklejenie obrazka
z dzieckiem*

*miejsce na
wklejenie obrazka
z dzieckiem*

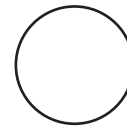
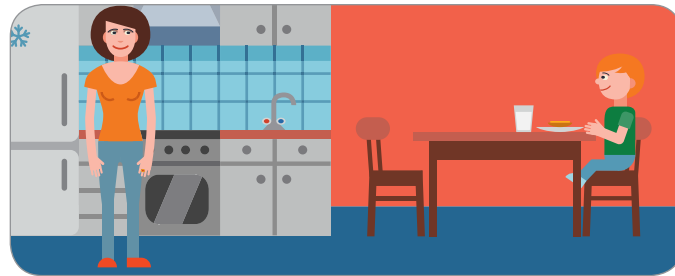
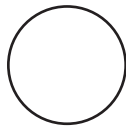
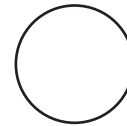
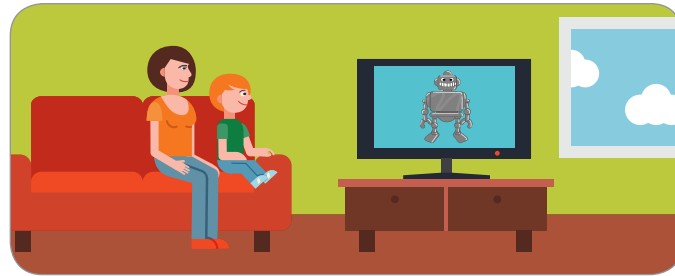
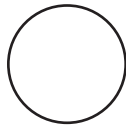
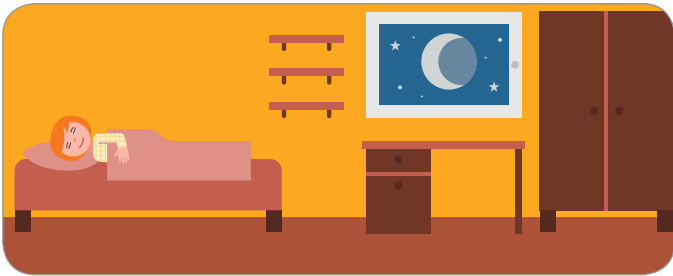
*miejsce na
wklejenie obrazka
z dzieckiem*

Tytuł karty: | Poznawanie rodzaju i funkcji pomieszczeń w domu.

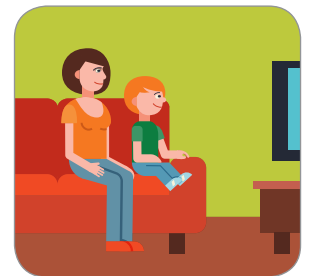
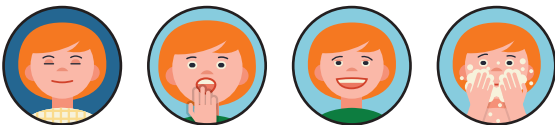
DATA:

Imię dziecka: |

Zobacz, co robi dziecko – wklej symbole.

Wytnij dzieci i wklej obok odpowiednich pomieszczeń w domu na poprzedniej stronie.

Tytuł karty: | Poznawanie wyposażenia mieszkania, nazywanie pomieszczeń w domu.

DATA:

Imię dziecka: |

Wklej etykiety z nazwami pomieszczeń w domu.

*miejsce na
wklejenie przedmiotów*

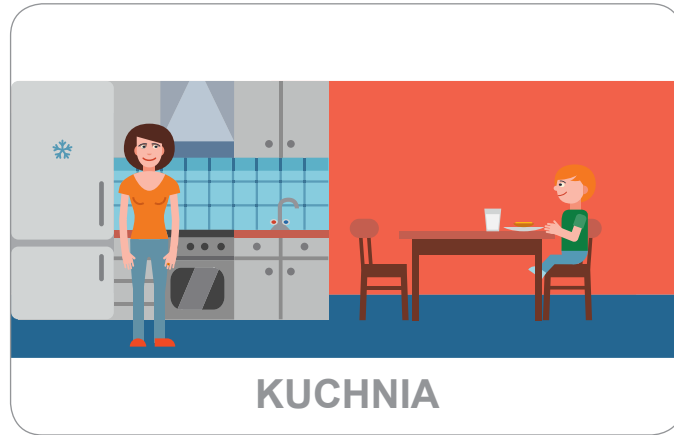
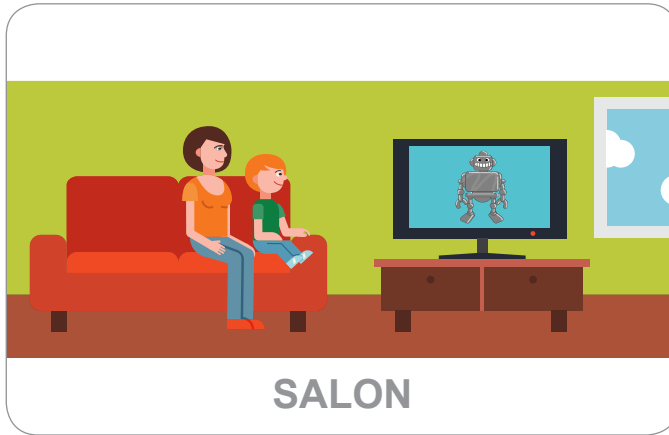
*miejsce na
wklejenie przedmiotów*

Tytuł karty: | Poznawanie wyposażenia mieszkania, nazywanie pomieszczeń w domu.

DATA:

Imię dziecka: |

Wklej etykiety z nazwami pomieszczeń w domu.

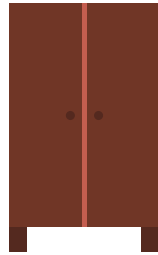
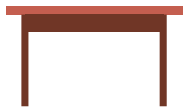

*miejsce na
wklejenie przedmiotów*

*miejsce na
wklejenie przedmiotów*

Tytuł karty: | Poznawanie wyposażenia mieszkania, nazywanie pomieszczeń w domu – elementy do wycięcia. | DATA:

Imię dziecka: |

POKÓJ

ŁAZIENKA

SALON

KUCHNIA

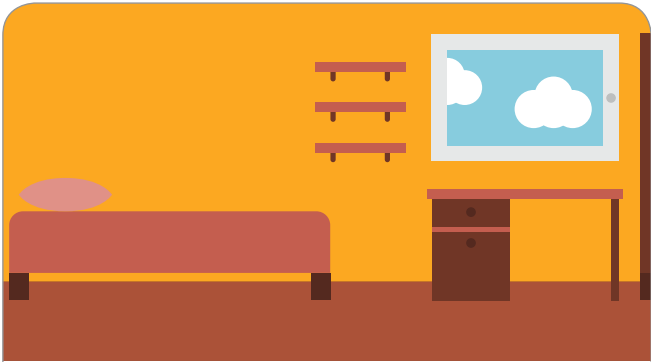

Tytuł karty: Nazywanie pomieszczeń w domu ucznia.

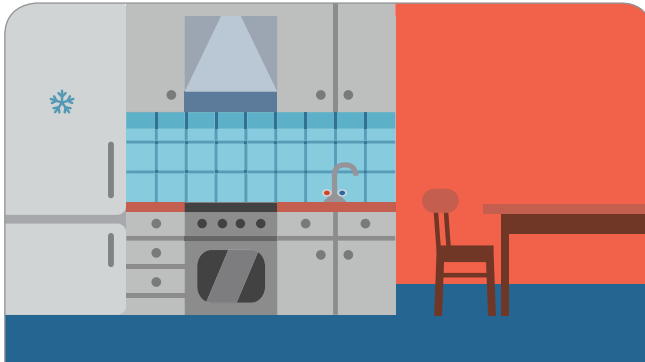
DATA:

Imię dziecka:

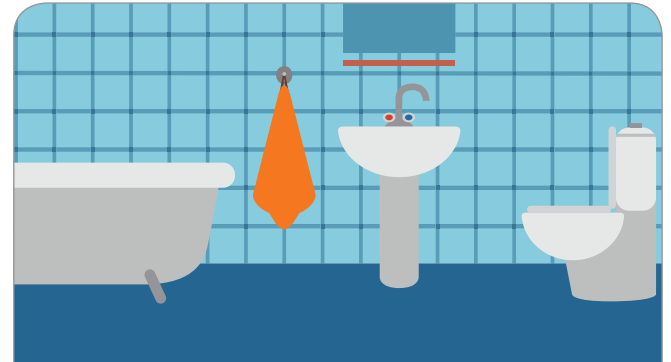
Wklej podpisy.

POKÓJ

KUCHNIA

ŁAZIENKA

*miejsce na wklejenie zdjęcia
pokoju ucznia*

MÓJ POKÓJ

*miejsce na wklejenie zdjęcia
kuchni w domu ucznia*

MOJA KUCHNIA

*miejsce na wklejenie zdjęcia
łazienki w domu ucznia*

MOJA ŁAZIENKA

POKÓJ

ŁAZIENKA

KUCHNIA

MÓJ POKÓJ

MOJA ŁAZIENKA

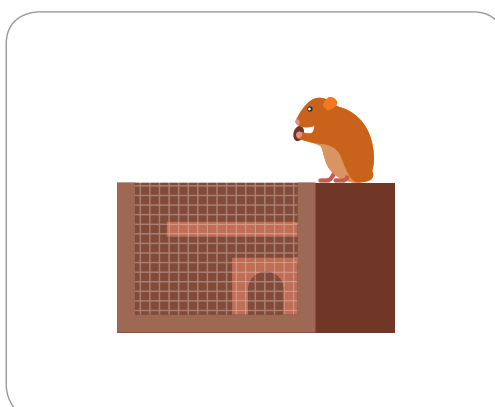
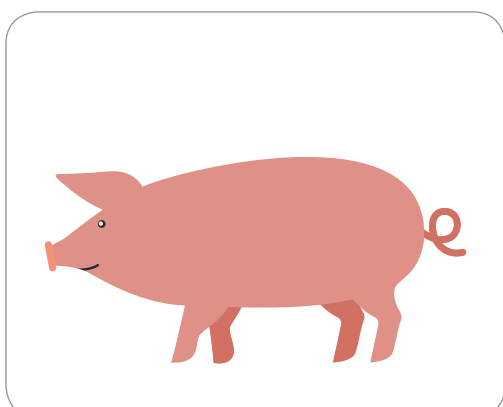
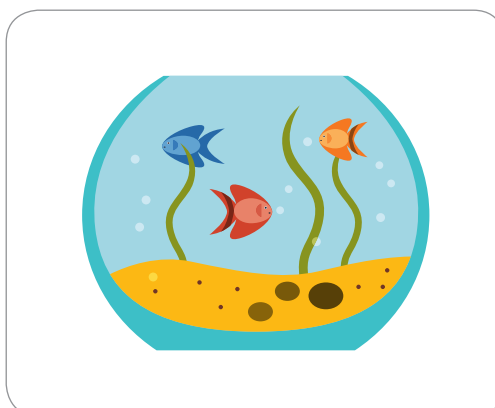
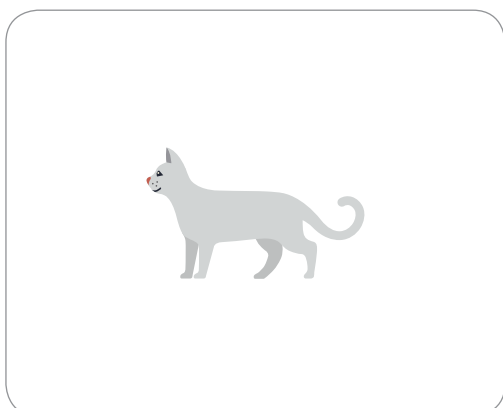
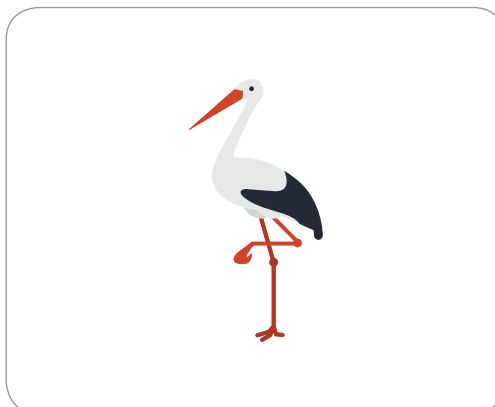
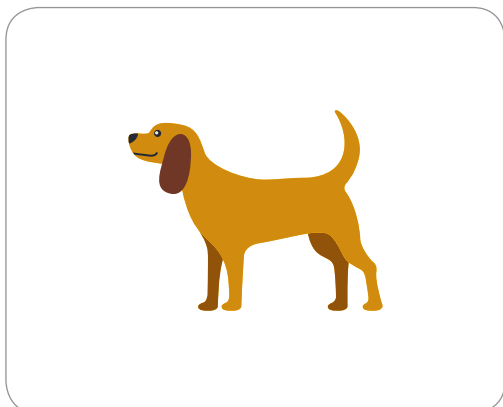
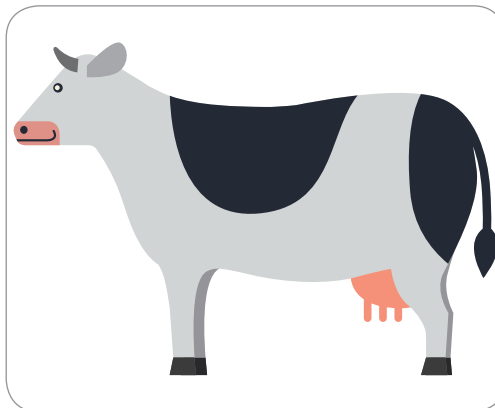
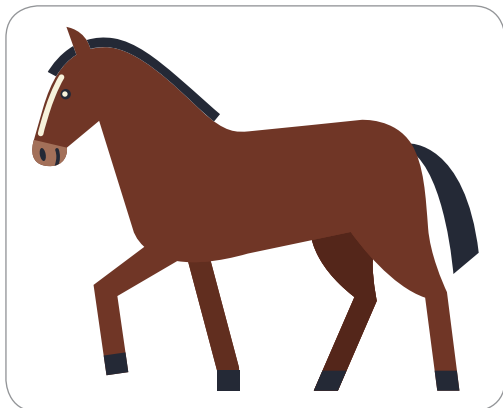
MOJA KUCHNIA

Tytuł karty: Nauka opieki nad zwierzętami domowymi.

Imię dziecka:

DATA:

Wybierz zwierzęta domowe. Wstaw symbol . Nazwij zwierzęta.

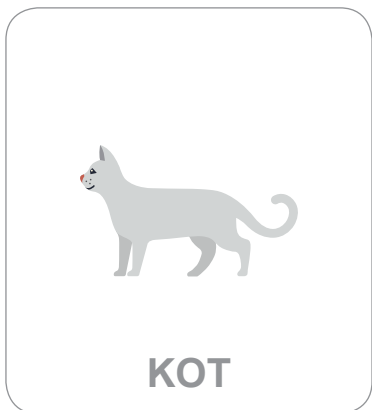

Tytuł karty: Nauka opieki nad zwierzętami domowymi.

DATA:

Imię dziecka:

Obok zwierząt wklej symbole i etykiety.

KOT
CHOMIK
PIES
RYBKI

Tytuł karty: | Poznawanie koleżanek i kolegów, nawiązywanie z nimi relacji.

DATA:

Imię dziecka: |

TO KLASA ANI I TOMKA

OLA

PAWEŁ

TOMEK

ANIA

KASIA

PANI ELA

miejsce na wklejenie zdjęcia klasy

OLA

PAWEŁ

TOMEK

ANIA

KASIA

PANI ELA

Tytuł karty: | Poznawanie koleżanek i kolegów, nawiązywanie z nimi relacji.
 Imię dziecka: |

DATA:

Wklej podpisy na rysunku i na zdjęciu twojej klasy.

TO KLASA ANI I TOMKA

OLA

KOLEŻANKA

ANIA

KASIA

KOLEŻANKA KOLEŻANKA

*miejsce na wklejenie zdjęcia klasy,
 dziewczynki w klasie podpisane etykietką z imieniem i etykietką KOLEŻANKA*

KOLEŻANKA	KOLEŻANKA	KOLEŻANKA	KOLEŻANKA	KOLEŻANKA	KOLEŻANKA
KOLEGA	KOLEGA	KOLEGA	KOLEGA	KOLEGA	KOLEGA

Tytuł karty: | Poznawanie koleżanek i kolegów, nawiązywanie z nimi relacji.
 Imię dziecka: |

DATA:

Wklej podpisy na rysunku i na zdjęciu twojej klasy.

PAWEŁ
KOLEGA

TOMEK
KOLEGA

*miejsce na wklejenie zdjęcia klasy,
 chłopcy w klasie podpisani etykietką z imieniem i etykietką KOLEGA*

KOLEŻANKA	KOLEŻANKA	KOLEŻANKA	KOLEŻANKA	KOLEŻANKA	KOLEŻANKA
KOLEGA	KOLEGA	KOLEGA	KOLEGA	KOLEGA	KOLEGA

Tytuł karty: | Poznawanie osób pracujących w szkole, ich funkcje i role.

DATA:

Imię dziecka: |

Porównaj obrazki. Wklej odpowiednie zdjęcia.

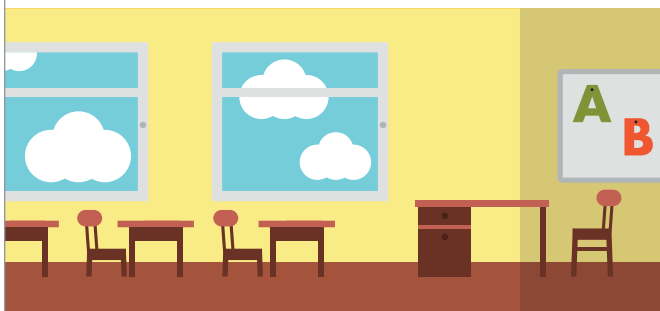
TO SZKOŁA

TO MOJA SZKOŁA

miejsce na wklejenie zdjęcia szkoły ucznia

TO SALA

TO MOJA SALA

miejsce na wklejenie zdjęcia sali/ klasy ucznia

TO SZKOŁA

TO MOJA SZKOŁA

TO SALA

TO MOJA SALA

Tytuł karty: | Poznawanie osób pracujących w szkole, ich funkcje i role.

DATA:

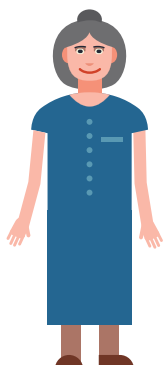
Imię dziecka: |

TO SZKOŁA**TO MOJA SZKOŁA**

*miejsce na wklejenie pomniejszonej
kopii zdjęcia szkoły ucznia*

Wklej podpisy i symbole.

Wklej zdjęcia, podpisy i symbole.

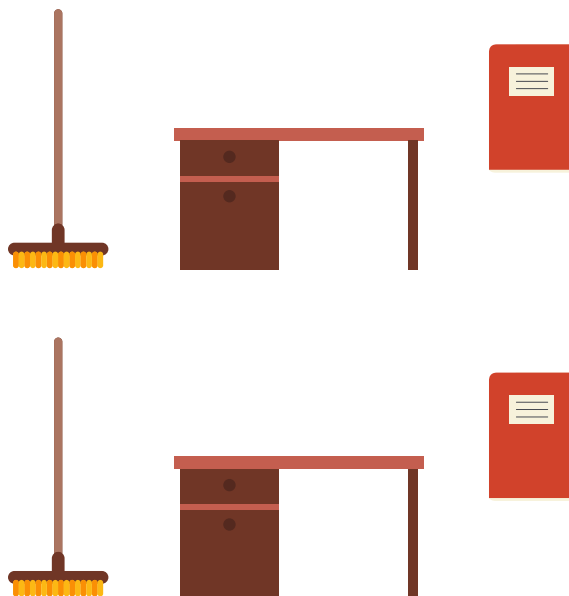
DYREKTOR SZKOŁY**DYREKTOR MOJEJ SZKOŁY****PANI NAUCZYCIELKA****MOJA PANI NAUCZYCIELKA****PANI WOŻNA****MOJA PANI WOŻNA**

Tytuł karty: | Poznawanie osób pracujących w szkole, ich funkcje i role.

| DATA:

Imię dziecka: |

DYREKTOR SZKOŁY	DYREKTOR MOJEJ SZKOŁY
PANI NAUCZYCIELKA	MOJA PANI NAUCZYCIELKA
PANI WOŻNA	MOJA PANI WOŻNA

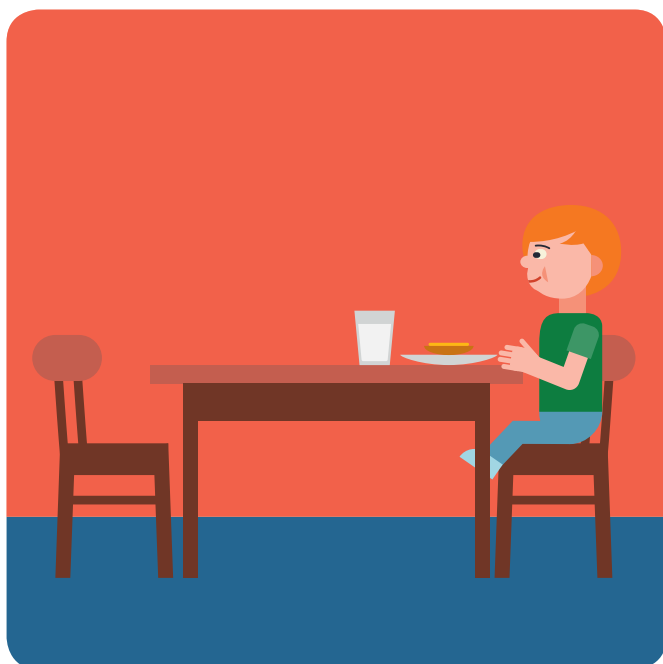

Tytuł karty: | Poznawanie i przestrzeganie struktury dnia.

DATA:

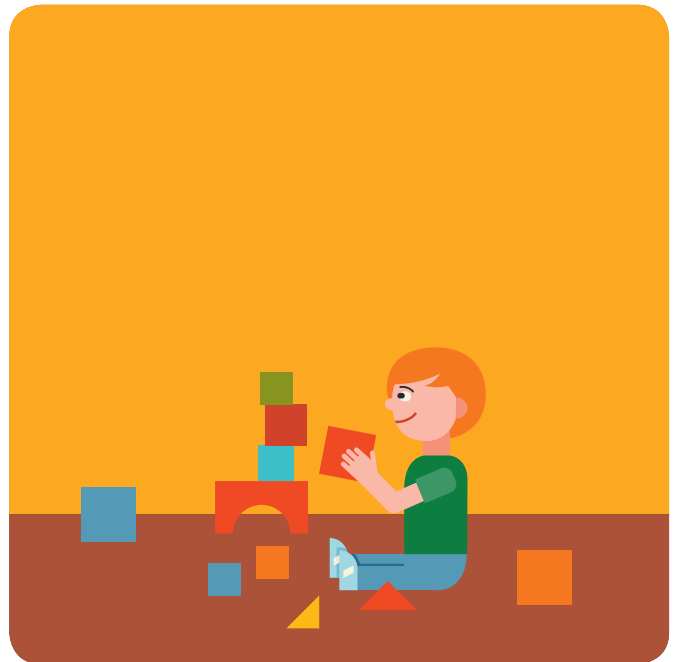
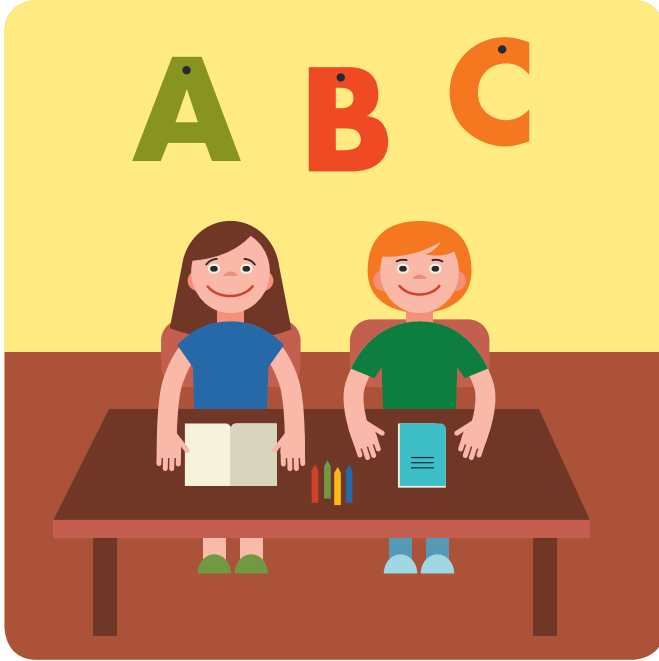
Imię dziecka: |

Obrazki w tej karcie mogą być pomocą w wykonaniu z uczniem obrazkowego zegara „Mój dzień”.
Proponujemy wkleić ilustracje na dużym kartonie wraz z ruchomą wskazówką. Obrazki można powielać w zależności od potrzeb. Potrzebne będą: duży brystol, nożyczki i klej, gumka lub korek i pinezka.

Tytuł karty: | Poznawanie i przestrzeganie struktury dnia.
Imię dziecka: |

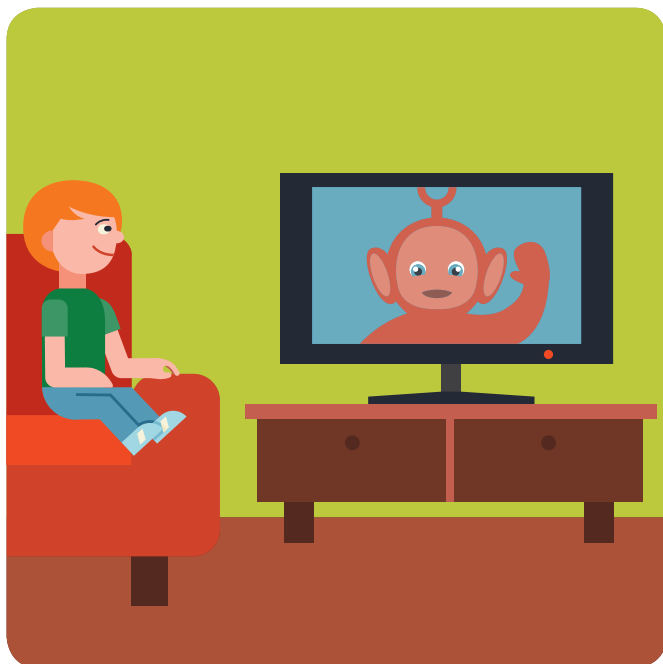
DATA:

Tytuł karty: | Poznawanie i przestrzeganie struktury dnia.

DATA:

Imię dziecka: |

Tytuł karty: Poznanie barw i symboli narodowych.

DATA:

Imię dziecka:

Wytnij obrazek i złóż według wzoru.

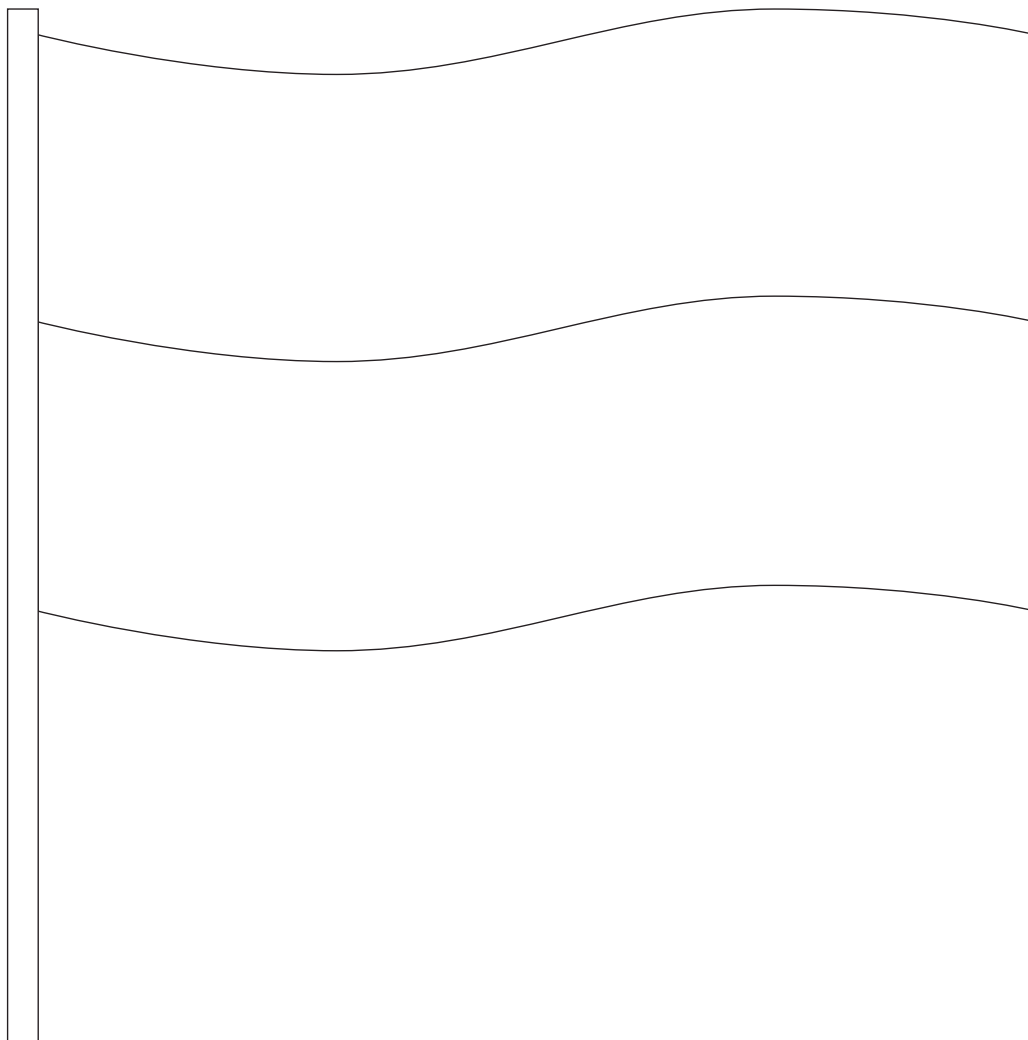
TO JEST GODŁO POLSKI.

Tytuł karty: | Poznanie barw i symboli narodowych.

Imię dziecka: |

DATA:

Pomaluj flagę zgodnie ze wzorem.

TO JEST FLAGA POLSKI.

Tytuł karty: Udział w świętach religijnych, okolicznościowych.
Boże Narodzenie i sylwester.

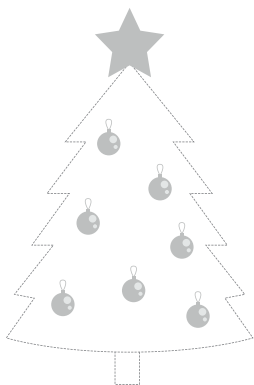
DATA:

Imię dziecka:

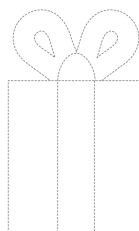
Wklej nazwy świąt. Sprawdź w kalendarzu, jakie to dni tygodnia. Wklej ich nazwy.

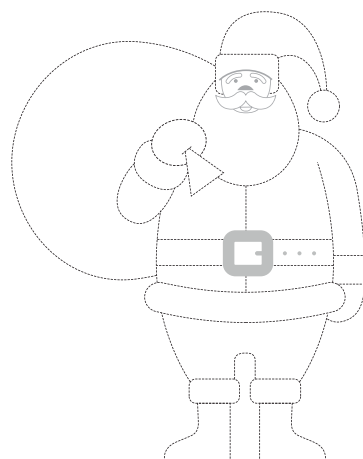
OPLATEK

CHOINKA

PREZENT

MIKOŁAJ

WIGILIA

BOŻE NARODZENIE

PONIEDZIAŁEK	ŚRODA	PIĄTEK
WTOREK	CZWARTEK	SOBOTA
NIEDZIELA		

Tytuł karty: Udział w świętach religijnych, okolicznościowych.
Boże Narodzenie i sylwester.

DATA:

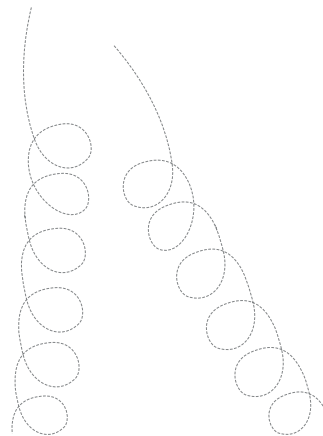
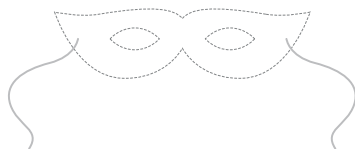
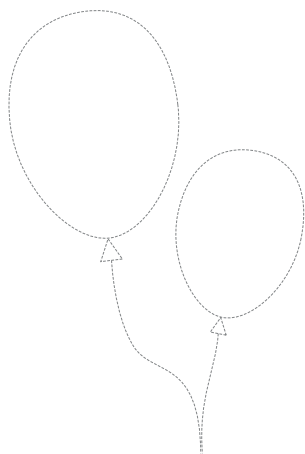
Imię dziecka:

Wytnij i złoż rysunek. Przyklej na kolorowej kartce.

Tytuł karty:	Udział w świętach religijnych, okolicznościowych. Boże Narodzenie i sylwester.	DATA:
Imię dziecka:		

Wklej nazwy świąt. Sprawdź w kalendarzu, jakie to dni tygodnia.

SYLWESTER
NOWY ROK

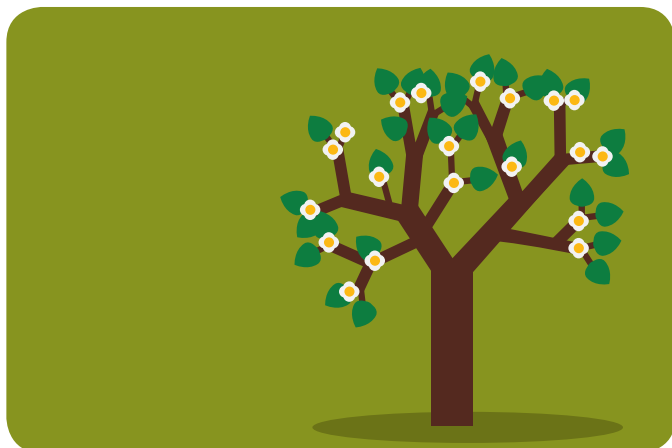
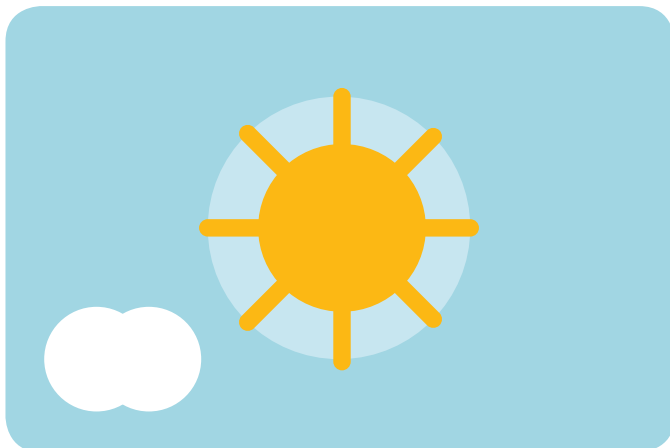
PONIEDZIAŁEK	ŚRODA	PIĄTEK
WTOREK	CZWARTEK	SOBOTA
NIEDZIELA		

Tytuł karty: Rozpoznawanie pór roku i zjawisk im towarzyszących.

DATA:

Imię dziecka:

WIOSNA

Korzystając z powielonych rysunków, można omówić:
rodzaje opadów, stan słońca, aktywności dziecka i stan roślin – w porach roku.

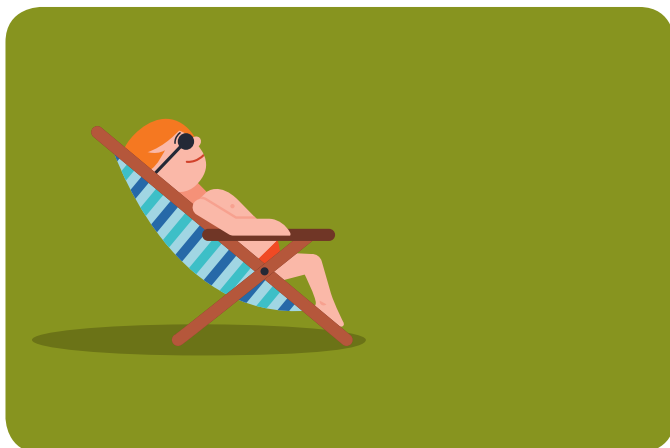
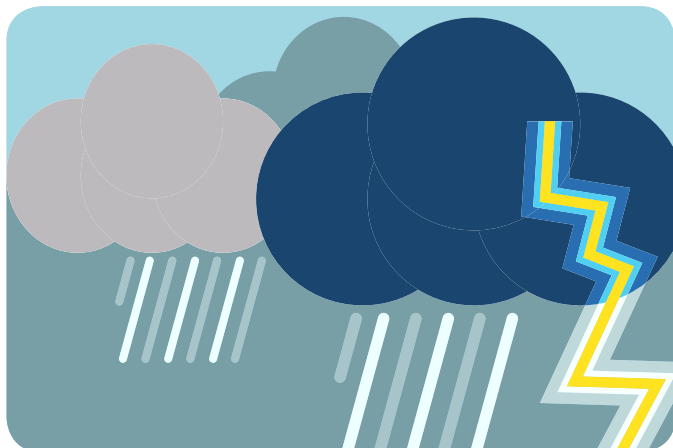
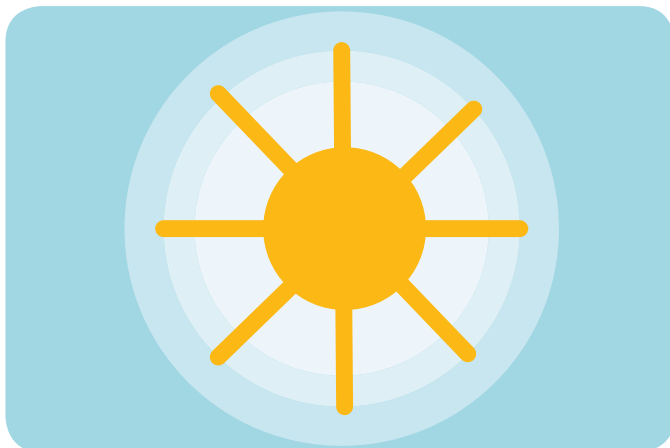
WIOSNA

Tytuł karty: Rozpoznawanie pór roku i zjawisk im towarzyszących.

DATA:

Imię dziecka:

LATO

*Korzystając z powielonych rysunków, można omówić:
rodzaje opadów, stan słońca, aktywności dziecka i stan roślin – w porach roku.*

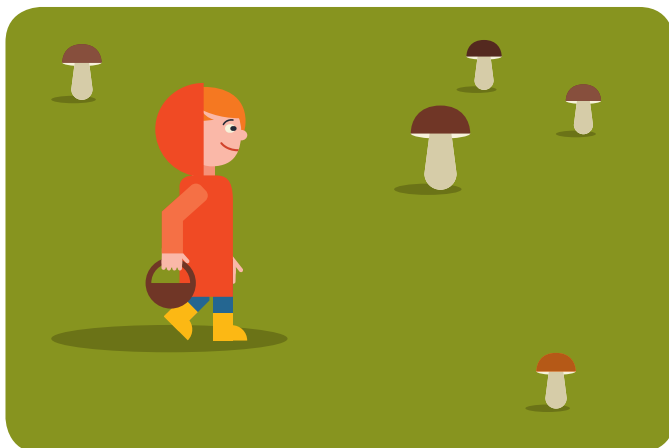
LATO

Tytuł karty: Rozpoznawanie pór roku i zjawisk im towarzyszących.

DATA:

Imię dziecka:

JESIEŃ

Korzystając z powielonych rysunków, można omówić:
rodzaje opadów, stan słońca, aktywności dziecka i stan roślin – w porach roku.

JESIEŃ

Tytuł karty: Rozpoznawanie pór roku i zjawisk im towarzyszących.

DATA:

Imię dziecka:

ZIMA

Korzystając z powielonych rysunków, można omówić:
rodzaje opadów, stan słońca, aktywności dziecka i stan roślin – w porach roku.

ZIMA

Tytuł karty: | Udział w świętach narodowych, religijnych, okolicznościowych.

DATA:

Imię dziecka: |

Przeczytaj nazwy świąt. Sprawdź w kalendarzu, jaki to miesiąc i jakie dni tygodnia. Wklej etykiety.

.....
wklej nazwę miesiąca

**WIELKA
SOBOTA**

.....
wklej nazwę miesiąca

**NIEDZIELA
WIELKANOCNA**

.....
wklej nazwę miesiąca

**PONIEDZIAŁEK
WIELKANOCNY**

LUTY	MARZEC	KWIECIEŃ	MAJ
-------------	---------------	-----------------	------------

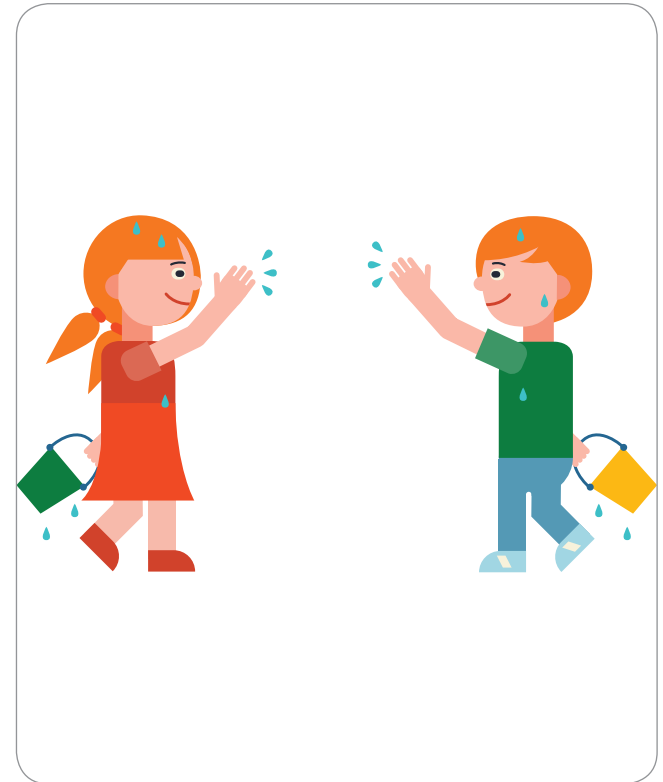
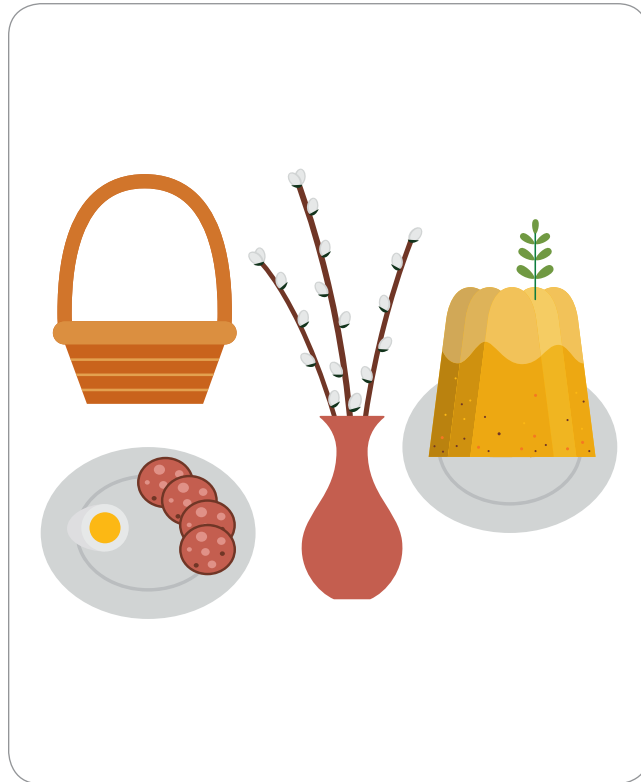
WIELKA SOBOTA	NIEDZIELA WIELKANOCNA	PONIEDZIAŁEK WIELKANOCNY
--------------------------	----------------------------------	-------------------------------------

Tytuł karty: | Udział w świętach narodowych, religijnych, okolicznościowych.

DATA:

Imię dziecka: |

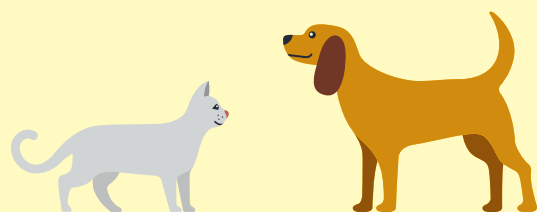
Dopasuj etykiety do obrazków.

**WIELKA
SOBOTA**

**NIEDZIELA
WIELKANOCNA**

**PONIEDZIAŁEK
WIELKANOCNY**

Rok opracowania: 2017

ISBN: 978-83-65981-25-7 (tom 2)
ISBN: 978-83-65981-22-6 (całość)